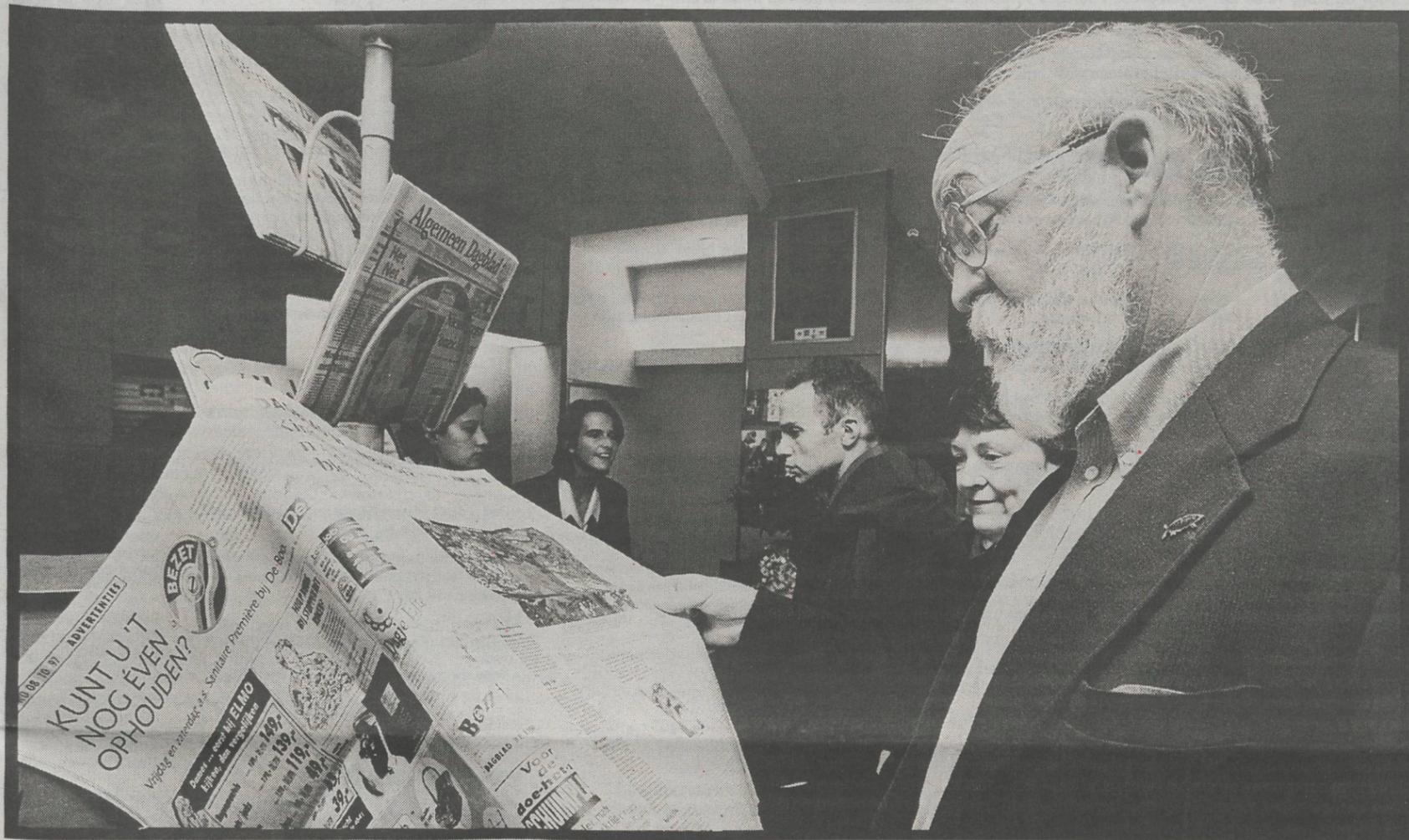

Observant 7

Informatie- en opinieblad van de Universiteit Maastricht • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • Jaargang 18, 9 oktober 1997

Daniel Dennet die afgelopen woensdag de Tans-lezing hield, bekijkt vooraf nog even snel zijn portret in De Limburger. Zie pagina 8-9 (foto Philip Driessen)

Tussentijds rapport over fusie Diepenbeek-Maastricht uitgelekt

LUC-rector Martens: "Als we fuseren moet er geld bij"

De Universiteit Maastricht en het Limburgs Universitair Centrum (LUC) te Diepenbeek moeten over twee jaar de knoop doorhakken en besluiten of ze zullen fuseren tot een transnationale universiteit, of de zaak zullen afblazen. Op dat moment is het *point of no return* bereikt, schrijft de Vlaams-Nederlandse commissie die de fusie voorbereidt in een uitgelekte nota.

Het rapport van de commissie die de fusie onderzoekt, is in handen gekomen van het Vlaamse dagblad Het Belang van Limburg en heeft vooral in Vlaanderen opschudding verwekt. Dit omdat er in een van de 'aanbevelingen' sprake is van een mogelijke herschikking in het Vlaamse universitaire landschap, waarbij het LUC onder meer geneeskunde zou afstoten in ruil voor meer bètaringen, deels tot en met het licentiaat, vergelijkbaar met onze doctorandustitel. De meeste opleidingen bij het LUC behelzen slechts een kandidaatcurriculum van twee jaar. Andere Vlaamse universiteiten hebben de uitgroei van het LUC altijd geblokkeerd. Maar inmiddels heeft LUC-rector prof. H. Martens al bekend gemaakt dat het hier

een tussentijdse ambtelijke nota betreft die beslist niet het definitieve standpunt van de commissie vertegenwoordigt. UM-rector prof. J. Cohen, evenals Martens lid van de commissie, bevestigt dat. Cohen zegt dat het "een werknota is waar beide partijen niet mee accoord gingen". Ook aan deze zijde van de grens ontstond trouwens enige ophef. Zo meldde dagblad De Limburger dat het LUC zijn geneeskundefaculteit in die van Maastricht zou willen laten opgaan. Daar gaat het echter niet om, zegt Martens. Bovendien heeft de Maastrichtse medische faculteit daartoe noch de wil, noch de capaciteit. Martens ziet evenmin Vlaamse studenten volledig in Maastricht studeren; dat zou hun toekomstperspectief in de sterk verzuiilde Vlaamse gezondheidszorg niet bevorderen, denkt hij. Toch is men het over belangrijke onderdelen van de nota wel eens geworden, laat de Diepenbeekse rector doorschemeren. Over de uitgangspunten bijvoorbeeld. Daarbij gaat het om de wil om inderdaad te fuseren, om een proefperiode van twee jaar waarin concrete samenwerkingsprojecten worden ondernomen, en om de juridische en financiële vormgeving van de nieuwe transnationale universiteit. Voorlopig zullen er drie soorten opleidingen naast elkaar bestaan, zegt de commissie: Vlaamse, Nederlandse, en transnationale. Bij die laatste vorm is er

een gemengd docentencorps en een dito studenteninstroom. Op den duur zal de gehele transnationale instelling op die manier georganiseerd moeten worden. Nieuwe opleidingen behoeven de goedkeuring van beide overheden. Toetsing dient plaats te vinden op de vraag of er sprake is van een 'kwalitatieve meerwaarde' ten opzichte van het bestaande Vlaamse en Nederlandse opleidingsaan-

bod, of ten opzichte van de regionale kennisinfrastructuur. Wat er moet gebeuren als die twee laatste criteria elkaar tegenspreken, vermeldt de commissie niet. Opmerkelijk is overigens dat er geen woord vuil wordt gemaakt aan het onderwijssysteem van de nieuwe fusie-universiteit. Het stokpaardje van de UM, het

(Lees verder op pagina 3)

Maaïke Meijer voorgedragen voor Opzij-leerstoel

Dr. Maaïke Meijer gaat hoogstwaarschijnlijk de Opzij-leerstoel aan de Universiteit Maastricht bezetten. De zes koppige benoemingscommissie is unaniem van mening dat zij de beste is van in totaal zestien gegadigden. Meijer is op dit moment universitaire hoofddocent vrouwenstudies letteren aan de Universiteit Utrecht. Zij hoort tot de groep van prof. Rosi Braidotti en is een interdisciplinair werkende wetenschapster die sociale wetenschappen bedrijft met de methodes van letteren. Ze heeft twee boeken op haar naam staan en was mede-oprichter van het cultureel literair tijdschrift Lust & Gratie. De wisselleerstoel van het feministisch

maandblad Opzij, ingesteld ter ere van het vijftienvigjarig bestaan in november, is voor vijf jaar bij de UM ondergebracht. De Opzij-hoogleraar (0,2 fte) krijgt een plaats in het nog op te richten Maastrichtse Interfacultair Centrum voor Vrouwen- en Genderstudies. De hoogleraar (1,0 fte) van dit nieuwe centrum moet nog geworven worden. Een gang van zaken die wat Opzij betreft geen schoonheidsprijs verdient. Het was beter, zo geeft men ook binnen de UM toe, als er eerst voor de toch aantrekkelijkere functie van gewone hoogleraar was geworven. De zusterfaculteiten wordt deze week om advies gevraagd. (RJ)

3

Betekent groeien ook snoeien?

5

Universiteiten zijn geen koelkasten

6

How to study part 1: self-discipline

14

Een kwestie van de juiste swing

16

Wetenschap is fantàààààstisch!

Snelle groei universiteit dwingt faculteiten tot nadenken over instroom

Intakegesprekken, gerichte werving en nieuwe studies

Geen grote reclamecampagnes meer om massa's eerstejaars naar Maastricht te halen, wel gerichte werving en wellicht zelfs intakegesprekken. Op die manier wil de universiteit Maastricht proberen haar groei beter te sturen. Daarover konden het college van bestuur en de universiteitsraad het eind vorige week vrij makkelijk eens worden.

Collegevoorzitter K. Dittrich (foto Philip Driessen)

Donderdagavond boog de raad zich over de groei van de instelling. Dit jaar zijn er 17 procent meer eerstejaars dan in het vorige studiejaar. In de afgelopen weken werd duidelijk dat een aantal faculteiten hierdoor in de financiële problemen dreigt te komen. De universiteit heeft extra geld gevraagd bij de minister maar het is nog helemaal niet duidelijk of die daarmee over de brug komt. Collegevoorzitter dr. K. Dittrich zei dat hij daarover vrij optimistisch was: "We denken dat onze kaarten er niet slecht voorstaan."

Toch zijn er andere ontwikkelingen die een verdere groei kunnen hinderen. Door de nieuwe manier waarop minister Ritzen de universiteiten wil gaan betalen (diplomafinanciering) zal een groei van het aantal eerstejaars pas jaren later tot extra inkomsten leiden. Daarnaast moet de minister nog tweehonderd miljoen bezuinigen op het wetenschappelijk onderwijs.

Mede daarom legde het college van bestuur aan de raad drie scenario's voor over hoe de UM zich verder moet ontwikkelen. Gewoon door-groeiën en maar hopen dat de minis-

ter voor de kosten wil opdraaien. Selectief krimpen door bijvoorbeeld het instellen van een numerus fixus voor studies als psychologie, internationale bedrijfskunde en European law school. Of gestuurd groeien. Het college liet duidelijk weten dat dat laatste scenario haar voorkeur had. Dittrich: "We moeten proberen om de gemotiveerde student naar Maastricht te halen. Het voordeel daarvan is groter dan van meer mensen naar Maastricht te halen. Daarmee zorg je bijvoorbeeld dat de uitval afneemt."

Voordat de u-raad zich over de groei boog, had het college het onderwerp al besproken met de decanen. In dat overleg hadden ze afgesproken dat de verschillende faculteiten zelf zullen nadenken over hun gewenste aantal studenten en over de

manier waarop ze die binnen willen halen. Dittrich zag wel wat in die gedifferentieerde aanpak. "Bij cultuur- en wetenschapsstudies zou het goed mogelijk zijn om intakegesprekken te organiseren. Niet om te selecteren, maar om te kijken of studenten wel echt een goed beeld hebben van wat de studie voorstelt. Bij andere opleidingen moeten we misschien helemaal niets doen."

Bij de 'gestuurde groei variant' blijft de universiteit ook streven naar een uitbreiding van het aantal opleidingen. De voorbereidingen om nieuwe studies op te zetten als onderwijs-wetenschappen, milieuchemie en international social studies, blijven gewoon doorgaan.

Tijdens de raadsvergadering bleek vrijwel niemand er voor te voelen om een flinke rem op de groei te zetten. Alleen het buitenuiversitair raadslid J. de Waal Malefijt voelde

wel voor het scenario van selectieve krimp. "Ik vind het wel leuk om van iedereen hier te horen dat krimpen ondenkbaar is, maar ik zou zeggen: denk er toch eens over na." Volgens hem waren eigenlijk geen van de scenario's goed uitgewerkt voor wat betreft de gevolgen van de groei voor de onderwijskwaliteit en de belasting van de infrastructuur. "Ik vind ze allemaal een beetje rommelig." Volgens Dittrich was de tijd kort om ze verder uit te werken omdat deze maand al de eerste voorlichtingsdagen zijn. Volgens de collegevoorzitter zijn de gevolgen van de groei ook niet zo dramatisch. "Er gebeurt ons nu iets waarvan we jaren geleden alleen maar konden dromen. Dat dat gepaard gaat met een zeker ongemak moeten we maar een tijdje voor lief nemen."

Jan Buevink

Nieuwe deal over bestuursstructuur

Raden verliezen zeggenschap over onderwijsregeling

De faculteitsraden op deze universiteit krijgen definitief geen zeggenschap over de onderwijs- en examenregeling. Wel zullen ze straks in staat zijn om de totstandkoming daarvan flink te vertragen. Dat was de uitkomst van het overleg over de MUB in de universiteitsraad van afgelopen donderdag. Het overleg was nodig omdat minister Ritzen het niet eens bleek met de manier waarop de Universiteit Maastricht van plan was om de MUB toe te passen. Als enige universiteit wilde de UM gebruik maken van de experimenteerbepaling in de nieuwe wet. Op verschillende bestuurlijke niveaus hadden de studentenfracties toegezegd dat ze bereid zijn om in de toekomstige raden met minder zetels genoegen te nemen. In ruil daarvoor moesten de nieuwe raden dan zeggenschap krijgen over de OER.

Met dat geringere studentenaandeel kon de minister wel akkoord gaan. Voor die grotere invloed voelde hij niets. Vandaar dat de hele deal op de helling kwam te staan en opnieuw op de agenda van de u-raad belande.

Om studenten toch nog zo veel mogelijk invloed op de OER te geven, stelde de NSEM-fractie voor om de geschillenregeling aan te scherpen. In de MUB was al geregeld dat als faculteitsbestuur en raad het niet eens kunnen worden over de OER, de raad naar het college van bestuur kan stappen. Volgens het NSEM-plan moet de faculteitsraad daarvoor eerst nog een tweede keer over de OER praten. En wel op een moment dat er met haar advies nog wat kan worden gedaan. In ruil daarvoor zouden de studenten alsnog akkoord willen gaan met veertig procent van de zetels in plaats van de in de MUB beloofde vijftig.

De rest van de raad en het college konden zich vrij snel in dit voorstel vinden. "Ik denk dat dit een casus is die zich niet vaak zal voordoen", reageerde collegevoorzitter dr. K. Dittrich, die vervolgens gretig toezegde dat hij deze nieuwe afspraken rond de OER ruimhartig na zal komen. In het be-

stuurlijk overleg wil hij vastleggen dat alle zeven decanen met de nieuwe regeling akkoord gaan. "Bij een nieuwe decaan zullen wij toezien dat hij handelt in die richting." Overigens werd de discussie donderdag gevoerd onder een belangrijk voorbehoud. Alhoewel de mening van de minister al bekend was, was zijn brief nog niet binnen. Ook begin deze week was hij nog niet gearriveerd.

Jan Buevink

Fusie Diepenbeek

(vervolg van pagina 1)

probleemgestuurde onderwijs, ontbreekt volledig. De enige verwijzing op dat terrein staat vermeld onder de 'missie': men wil de 'vernieuwing van het onderwijs- en leerproces bevorderen'.

De commissie lijkt toe te werken naar een situatie met een strikte toedeling van de opleidingen aan ofwel de locatie Maastricht, ofwel de locatie Diepenbeek. Alleen studies die heel veel studenten trekken zouden op twee plaatsen georganiseerd kunnen worden. Maar of de commissie het hierover werkelijk eens is, is onbekend. Voorlopig vindt de decaan van de faculteit der algemene wetenschappen, die de tot nu toe enige gezamenlijke Vlaams-Nederlandse opleiding kennistechnologie verzorgt, die structuur onacceptabel. Prof. K. Boon wil per se twee instroomlocaties handhaven, waarbij vervolgens de twee laatste jaren in Diepenbeek worden gevolgd.

De werkelijke onenigheid in de commissie betreft vooral de inhoud van het onderwijsaanbod, zegt Martens. Hij wil een veel ambitieuzer opzet, waarbij vooral de faculteit 'wetenschappen' (een bètafaculteit) in Diepenbeek een zwaar kaliber krijgt. Pas als dat het geval is, kan er gesproken worden over het afstoten van geneeskunde, zegt hij. Verder wil hij een propedeuse in de gezondheidswetenschappen, om zo de toe-

Maastrichtse studenten stemmen VVD

De VVD is veruit de favoriete politieke partij van de Maastrichtse studenten. Als er nu kamerverkiezingen gehouden zouden worden, zou 35 procent zijn stem uitbrengen op de lijst van Bolkestein. D66 eindigt op twee met 23 procent. De PvdA op drie met dertien. Dat blijkt uit een onderzoek dat weekblad Elsevier vorige week publiceerde.

De VVD is niet alleen in Maastricht populair. Op maar liefst acht van de dertien Nederlandse universiteiten zijn de liberalen het grootst. In Utrecht en Nijmegen staat D66 aan de top. Op de universiteit van Amsterdam en in Wageningen GroenLinks. De PvdA wint alleen op de Vrije Universiteit in Amsterdam. Ook in het hbo is de VVD het meest populair met D66 als tweede op flinke afstand. Bij de niet-studerende jongeren staan VVD en PvdA gezamenlijk bovenaan.

In totaal 2500 studenten werden door Elsevier ondervraagd. Volgens het weekblad is er een sterk verband tussen studie en partijvoorkeur. Bij de economische opleidingen zou bijna de helft VVD stemmen (47 procent), bij de juristen 32. Onder studenten taal- en cultuurstudies is die aanhang veel geringer: slechts veertien procent.

Uit een enquête die Observant net voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1994 uitvoerde, bleek de VVD ook al de populairste partij onder Maastrichtse studenten. Alleen was toen die voorkeur met twintig procent nog lang niet zo groot als nu. Onder medewerkers was in 1994 de PvdA het grootst met 27 procent. De belangstelling voor de liberalen was te verwaarlozen. Met slechts 1,2 procent waren zij het minst populair. Elsevier informeerde ook op welke partij de Maastrichtse student absoluut niet zou stemmen. En weer eindigde de VVD hoog met 34 procent. Alleen het CDA scoorde net één procentje meer. (JB)

Herdruk omstreden boekje Vroon onzeker

Komt er nu wel of niet een tweede druk van het omstreden boekje van psycholoog Piet Vroon, 'Prutswerk'? Volgens uitgever Ambo komt die er zeker.

"We zijn er mee bezig, ik hoop dat het over twee maanden in de winkel ligt", zegt Eva Cossée van Ambo. Het wordt wel een aangepaste versie, vervolgt ze, waarin duidelijker aan bronvermelding is gedaan, vooral bij de illustraties. Juist op dat punt had dr. Machteld Roede (gezondheidswetenschappen) bezwaar aangetekend. 'Prutswerk' bevatte een aantal tekeningen uit een mede door haar in 1991 geëdit Engelstalig wetenschappelijk boek, The Aquatic Ape. Bij de meeste illustraties was geen enkele bron vermeld, terwijl de bronvermelding in de tekst wat haar betrof zeer te wensen overliet (zie Observant 4). Maar heeft Ambo nu wel toestemming gevraagd aan Souvenir Press, de Londense uitgever van The Aquatic Ape, om die illustraties te mogen gebruiken? Bij de eerste druk van 'Prutswerk' was dat niet gebeurd. Cossée wil eerst even een misverstand recht zetten: het is haar vaste overtuiging dat het volgens het Nederlands citatenrecht niet nodig is om toestemming te vragen, zolang je correct de bron vermeldt. Maar heeft ze die toestemming dan? "Ik heb contact gehad met Souvenir Press, het is geregeld", is alles wat Cossée daarover wil zeggen. Maar de directeur van Souvenir

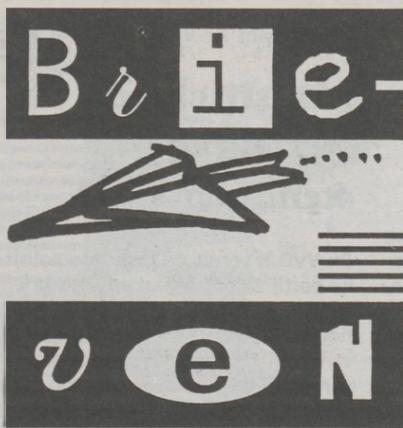
Press, Ernest Hecht, laat per fax op 7 oktober weten dat er helemaal geen overeenstemming is tussen Ambo en zijn uitgeverij betreffende het 'ongeautoriseerde gebruik van illustraties waarop copyright berust'. 'We wachten op een reactie van Ambo, die nu al over tijd is', vervolgt hij. Meer commentaar wil hij niet geven vanwege 'mogelijke juridische stappen'. In een faxje aan Roede van 23 september is Hecht echter heel wat explicieter: "Ik heb ze verboden te herdrukken zonder schriftelijke toestemming".

Het copyright op het werk berust inderdaad bij de uitgever, zo staat voorin het boek vermeld, en dus niet bij de auteurs of de editors. Intussen heeft zich tussen Vroon en Roede een nogal bizar Emailverkeer afgespeeld over de hele kwestie. Waar Vroon aanvankelijk zurig reageert en Roede 'kinderachtig' noemt, wordt zijn toon in latere briefjes iets begripvoller; 'het deugt niet van Ambo', schrijft hij bijvoorbeeld als het erom gaat dat Ambo geen toestemming heeft gevraagd voor het gebruik van de illustraties. Een kleine week later echter vervalt hij in (niet nader aan te duiden) kwalificaties die Roede zelf als zeer beledigend ervaart. Zij overweegt om daarover Vroons werkgever, het college van bestuur van de Utrechtse universiteit, aan te spreken.

Wammes Bos

(Zie ook pagina 7, over auteursrecht)

Wammes Bos

De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te plaatsen. Brieven zonder vermelding van naam en telefoonnummer worden niet geplaatst

Fusie tussen DOPE en NSEM?

Het is toch frappant dat een fusie de gemoederen 250 kilometer zuidelijker zo lang bezig kan houden. Al een aantal weken is het onderwerp fusie het gesprek van de dag. Ik doel hiermee dan op een eventuele fusie tussen de belangenverenigingen DOPE en NSEM. Al deze weken heb ik de berichtgeving over dit onderwerp met oppervlakkige interesse gevolgd. Een fusie tussen deze verenigingen, dat zie je hier toch niet gebeuren? De verhouding tussen de DOPE en NSEM is tenslotte heel anders dan de verhouding in Amsterdam tussen de OBAS en de ASVA.

Toch zijn er blijkbaar enige personen danig geschrokken van dit fusie bericht. Op verschillende manieren probeert men nu opeens zichzelf te promoten als zijnde zeer verschillend. Op zich natuurlijk niets op tegen. Het is altijd goed als de kiezers weten waar je voor staat. Mijn mening is dat dat profileren het beste kan met goede argumenten en activiteiten die de kiezer aanspreken. Tot mijn teleurstelling vervalt nu de heer Schillemans tot het zwart maken van zijn opponenten. Het enige waar ik aan kan denken bij het lezen van zijn brief in de afgelopen Observant is: "Jammer."

Het was in Maastricht altijd een goede tendens dat DOPE zich pragmatisch opstelde ten opzichte van de meeste zaken. NSEM handelde vanuit haar eigen ideologie. DOPE handelt nog steeds pragmatisch. Ik hoop niet dat NSEM het naschoppen van mensen en het zwart maken nu in haar ideologie heeft opgenomen.

Ik weet dat de verkiezingen voor de deur staan en zal dus de opmerkingen van de heer Schillemans maar in dat licht zien. Dit soort opmerkingen zullen op den duur leiden tot Amerikaanse verkiezings-ferelen en zullen de duidelijkheid voor de kiezers niet ten goede komen. Jammer!

Martijn Joon, Universiteitsraadslid
DOPE

Nienke de Graauw, eerstejaars
studente geneeskunde

Je OV krijg je niet zomaar

Wat mag ik toch blij zijn met het heuglijke feit dat ik nog de keuze heb tussen een week- of een weekend-OV; de volgende generatie studenten krijgt gewoon een thuis- of uitkaart in zijn handen gedruwd. Maar ik moet er dan ook wel wat voor doen: in Den Haag kreeg ik bericht dat ik mijn OV in Utrecht mag, nee moet ophalen. En ik woon in Maastricht. Ja, ik heb mijn adreswijziging wel op tijd doorgegeven.

Op het moment heb ik een weekendkaart, maar ik kan mijn nieuwe OV niet op zaterdag in Utrecht ophalen, omdat het betreffende postkantoor altijd de hele zaterdag gesloten is. Aan opsturen doen ze niet. Een retourtje Utrecht kost mij echter niet alleen vier uur reizen, maar ook achtendertig pieken, d.w.z. bijna een week eten of een avondje hard werken.

Ik weet wel dat ik me onnodig opwind: het is al lang algemeen bekend dat ze in Groningen achterlopen en een zo chaotisch mogelijke bureaucratie nastreven. Maar ik vind het gewoon bizar dat altijd alles zo klantvriendelijk moet zijn: voor alles zijn er gratis informatienummers, klantenservices, consumentenbondjes en klachtenbureautjes. Geen investering wordt gespaard om winkels tot tien uur open te houden; alles moet op Internet te vinden zijn en vooral voorgekauwd worden. Er wordt een zo gevarieerd mogelijk aanbod van diensten en producten voor De Consument nagestreefd. Blijkbaar is de student geen consument. Vind vooral zelf maar een oplossing voor de problemen die zich voordoen tengevolge van het gestuntel in Groningen.

Toch behoren studenten, las ik laatst in de krant, tot één van de bevolkingsgroepen die van een minimaal bedrag moeten rondkomen. Maar waarom zou Ritzen "zijn" geld steken in mensen die in de toekomst een groot deel van Nederland draaiende zullen moeten houden? Ik heb in ieder geval niet het idee dat mijn studiefinanciering en mijn OV me erg gegund zijn. Eerst moet een hoge berg doorgeworsteld worden van informatiefolders, invul- en wijzigingsformulieren. Soms kost het dus zelfs treinreizen, en vooral niet te vergeten: telefoon-tjes. Waarbij je altijd minimaal vijf minuten aan de lijn wordt gehouden, omdat alle medewerkers bezet zijn. Vervolgens krijg je te horen dat ze je echt niet verder kunnen helpen.

Klantvriendelijkheid bestaat niet voor studenten en de Grotemensenwereld valt weer eens vies tegen. En het allergenste is nog wel dat er niet meer geprotesteerd en gedemonstreerd wordt. Want daar heb je geen tijd meer voor met je huidige beurs. Of ben ik gewoon te idealistisch? Ach, verder dan een klaagbriefje van een gefrusteerde studente in een universiteitsbladje komt het meestal toch niet.

Ter nagedachtenis aan Riet Wandler-van der Geeren

Riet Wandler-van der Geeren is afgelopen vrijdag overleden. Ze was al enige tijd ziek, maar pas recent leerden we omtrent de ware aard van haar ziekte. En hoewel daarmee duidelijk werd dat Riet's vooruitzichten bijzonder grimmig waren, heeft haar zo snelle overlijden ons geschokt. Met Riet is, voor de oudgedienden onder ons, een stuk van de Faculteit der Geneeskunde gestorven. Voor de meesten van ons heeft ze vanaf de eerste dag betekenis gehad. Dat kwam natuurlijk door de bijzondere positie die ze, in het oude Biomedisch Centrum, in letterlijke zin had. De kans is groot dat zij het was, die je voor je sollicitatiegesprek naar de juiste kamer verwees. En in de jaren daarna bleef ze de persoon die je als eerste goedemorgen zei. Kortom, zij was het gezicht van het Biomedisch Centrum.

Ook in figuurlijke zin heeft Riet altijd een heel uitzonderlijke plaats in onze faculteit gehad, een positie die ze voor zichzelf had verworven. Zij was degene die de papierwinkel rondom de inkoop van duizend-en-één artikelen afwerkte. Daarbij had ze eigenlijk maar één doel voor ogen: dienstbaarheid aan de gebruikers in de fa-

culteit. Van ingewikkelde procedures wist zij altijd de scherpe kantjes te halen. Enerzijds door haar deskundigheid; ze was in onderhandelingen met leveranciers door de wol geveerd. Persoonlijk heb ik vaak met plezier getuige mogen zijn van haar vriendelijke, maar uiterst doortastende onderhandelingsstijl. Anderzijds door haar altijd aanwezige bereidheid om ook interne procedures kort te sluiten. In haar ogen heiligde in dit verband het doel de middelen, een houding waarvan mensen in een onderzoeksomgeving altijd vinden dat ze die te weinig ontmoeten. Hoewel ze het zichzelf daarmee niet gemakkelijk maakte, hield ze halsstarrig vast aan dat ene uitgangsprincipe: zij wilde ons helpen.

Toch deelde ze haar teleurstellingen daarover met weinigen. Naar buiten bleef ze altijd de behulpzame, opgewekte Riet die bereid was je optimaal te helpen. En voor zover ik haar kende, geloof ik dat ze zelf alleen op die manier in onze gedachten zou willen blijven. En dat heeft ze verdiend!

Jos Smits

In Memoriam prof. dr. Foppe ten Hoor, em. hoogleraar humane biologie

"In zijn leven was hij met volle inzet arts, onderzoeker, hoogleraar. Wat rest zijn herinneringen"

Dat is een gedeelte van de tekst van de rouwkaart die Foppe ten Hoor zelf geschreven had. Een vorm van nuchterheid en bescheidenheid die hem zo typeerde. Maar die ook tegelijkertijd zijn kracht was om daarmee anderen te motiveren om samen iets op te bouwen en tot bloei te brengen. Op die wijze heeft hij de vakgroep Humane Biologie opgebouwd, stond hij aan de basis van de biologische opleidingen van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen en heeft hij met volle inzet gewerkt aan de bundeling van het voedings- en toxicologisch onderzoek binnen de faculteiten Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde met als resultaat het onderzoeksinstituut NUTRIM dat in 1992 als een van de eerste onderzoeksinstituten binnen de UM erkend werd. En als decaan van de FdGW midden jaren 80 heeft hij op integere wijze leiding gegeven aan de faculteit in een periode dat deze met een aantal moeilijke dilemma's en ontwikkelingsproblemen geconfronteerd werd. Het bericht van zijn ziekte vorig jaar raakte dan ook de gehele facultaire gemeenschap. Met verwondering hebben wij gezien hoe hij met zijn ziekte omging. Zijn ogenschijnlijk nuchtere analyse van de situatie maakte het ons collega's

zoveel eenvoudiger om er over te kunnen praten. Zijn ziekte verhinderde hem niet om actief te blijven. Hoewel hij sinds 1992 met emeritaat was, bleef hij tot het laatst toe nog zeer betrokken bij de faculteit en in het bijzonder de vakgroep Humane Biologie.

Foppe zal in onze herinnering blijven voortleven als een gedreven en bijzonder aimabele wetenschapper, en als een van de founding fathers van de faculteit. Als eerbetoon aan hem heeft de Faculteit der Gezondheidswetenschappen eerder dit jaar de wisselleerstoel 'Prof. dr. Foppe ten Hoor Visiting Professorship' ingesteld. Daarbij was hij gelukkig ook aanwezig en straalde hij nog volop levenskracht uit. Het is bijzonder jammer dat hij niet meer kan meemaken dat er een concrete invulling aan dit visiting professorship gegeven wordt.

Foppe ten Hoor was een bijzondere man. Bijzonder gezien zijn vakmanschap en collegialiteit, maar meer nog bijzonder gezien zijn integriteit en wijze waarop hij met mensen omging. Dat voorbeeld is meer dan een herinnering. Wij zijn hem daar dankbaar voor.

Wim Saris,
voorzitter vakgroep Humane Biologie
Hans Maarse, decaan FdGW

Het nadeel van een zachte g

Thuis spraken we dialect. Afhankelijk van de persoon met wie ik praat, doe ik dat nog. Ik heb niet de indruk dat ik daaraan schade heb overgehouden. Een enkele keer leidde het wel tot enige verwarring. Zo had ik het op de lagere school over tapijt aan de muur. In mijn dialect heet behang "tapijët". De meester maakte duidelijk dat tapijt op de vloer ligt. Ik wist beter, want bij ons thuis lagen kokosmatten op de vloer, waardoor je van die pijnlijke putjes in de knieën kreeg als er 's avonds gebeden werd. Niet veel later leerde ik dat tapijt wel degelijk aan de muur kan.

In de krant van 24 september j.l. las ik over een promotie-onderzoek bij dialect sprekende kinderen. Zij worden door leerkrachten als minder betrouwbaar, sympathiek, beleefd, beschaafd en sociaal voelend ingeschat. Ze worden lager beoordeeld dan netjes sprekende kinderen die even slim zijn.

De krant gaf het volgende voorbeeld van een van het standaard-Nederlands afwijkende uitspraak: "Hij loopt met het hemd uit de broek". Ik heb hem gelezen er herlezen, maar kon niets vreemds ontdekken. Een consult van netjes sprekende kennissen leverde aanvankelijk niets op. Het enige wat we konden bedenken is dat hij niet met het hemd uit de broek

kan lopen omdat hij loopt met de benen. We hadden voor die ontdekking wel lang nodig gehad. Zaten wij daar met ons goede gedrag!

Het is gewoonte dat bij wetenschappelijk onderzoek een advies gegeven wordt om verbetering van de onderzochte situatie mogelijk te maken. Dat doet de onderzoeker in kwestie ook. Om onterechte inschatting van de leerlingen door de leerkracht te voorkomen, adviseert hij om de Cito-toets die de kinderen afleggen, uit te breiden met een persoonlijkheids- en motivatietoets. Even wist ik niet of ik goed gelezen had (je weet immers nooit of niet toch...), maar het bleek er wel degelijk te staan. Ben ik, behalve dat ik de kans loop om als minder betrouwbaar, sympathiek, beleefd, beschaafd en sociaal voelend te worden ingeschat, ook niet helemaal in orde boven de wenkbrauwen? Je zou denken dat het tijd wordt dat iemand ervoor zorgt dat die leerkrachten fatsoenlijk opgeleid worden en hun werk gewoon goed doen. Kwaliteitsonderwijs heet dat tegenwoordig, toch?

Zeker, je kunt alles van verschillende kanten bekijken, dus ook van de positieve kant. Zo kun je redeneren dat er nu ook wetenschappelijk is

aangetoond dat er vooroordelen bestaan ten opzichte van mensen die dialect spreken. Dat zou tot tevredenheid moeten stemmen. Dat doet het ook wel, maar ik weet niet of het opweegt tegen het gegeven dat de onderzoeker Belg is.

Ger Brouns,
universitair docent,
vakgroep verplegingswetenschap

Universiteiten en hogescholen tegen 'ranking' Geen enkele ranglijst is onomstreden

"Als je een koelkast koopt, beschik je over meer informatie dan als je een studie kiest." Minister Ritzen heeft het vaker gezegd, maar nu gaat hij er werk van maken. Zoals de consumentenbond klanten een 'beste koop' aanraadt, zo moeten scholieren eenduidige produktinformatie krijgen voordat zij een studie kiezen. De universiteiten en hogescholen aarzelen: "Een studie is geen koelkast."

Het was vorige week feest in Helmond. Pabo De Kempel bleek van alle opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs de meest tevreden studenten te herbergen. Voor de Helmonders was dat reden genoeg om zich te tooien met petjes die meldden dat 'De Kempel Number One' is. Die lager er nog van vorig jaar, want ook toen al had De Kempel de meest tevreden studenten.

De tevredenheid van Nederlandse studenten is gemeten in een enquête van de Keuzegids Hoger Onderwijs. Die vroeg 15.000 studenten -tenminste veertig per opleiding- naar hun mening. De Helmondse pabo-studenten gaven hun opleiding gemiddeld een 8,1 en scoorden daarmee het hoogst. De journalistenschool in Zwolle bungelde onderaan de lijst met een tevredenheidsscore van 6,3. Behalve tot vreugde gaf de lijst ook dit jaar weer aanleiding tot woede en chagrijn. De telefoon van de Keuzegids-redactie stond de afgelopen dagen dan ook roodgloeiend. Vooral opleidingen die onderaan terecht kwamen, hadden een stortvloed aan kritische vragen. Hoofdredacteur Frank Steenkamp van de Keuzegids kent ze van vorige jaren, en de antwoorden heeft hij inmiddels klaar liggen.

Steenkamp: "Als je zo'n ranglijst publiceert, moet je wel weten wat je doet, en op grond waarvan. Ik kan klagers altijd wijzen op het verband tussen de oordelen van studenten en de sterke en zwakke punten van de opleiding, die ook op andere manieren aan het licht zijn gekomen. Maar goed, opleidingen die laag scoren, houden daar altijd moeite mee."

Gezaghebbend

De reacties op de Keuzegids laten zien hoe gevoelig hogescholen en universiteiten zijn als hun opleidingen op een rijtje worden gezet in een ranglijst. Toch is dat precies wat minister Ritzen wil. In zijn Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP), dat op Prinsjesdag verscheen, brak hij opnieuw een lans voor het opstellen van zulke lijstjes. Volgens hem geven die een helder en inzichtelijk beeld van de kwaliteit van opleidingen.

De ranglijsten die Ritzen voor ogen heeft, moeten niet berusten op studenten-enquêtes, maar op visitatierapporten. Daarin wordt een oordeel uitgesproken over de kwaliteit van alle opleidingen in een bepaalde richting. Elke afzonderlijke opleiding wordt onder de loep genomen, maar duidelijke vergelijkingen staan er niet in. Desondanks heeft met name de Volkskrant de gewoonte er ranglijsten uit te destilleren met de beste en de slechtste opleidingen. Maar veel bestuurders is dat een doorn in het oog.

Ritzen wil het anders aanpakken. Niet de Volkskrant, noch de commissies die de visitatierapporten opstellen, maar een onafhankelijke en gezaghebbende instantie moet die 'rankings' gaan maken. Aankomende studenten worden ermee geholpen in hun studiekeus, werkgevers weten beter wat er achter een diploma zit. Wie koopt er tenslotte een koelkast zonder prijs en kwaliteit vergeleken te hebben?

Restaurant

"Een studie is geen koelkast", zegt drs. A. Vroeijenstijn. Als medewerker van de

vereniging van universiteiten (VSNU) begeleidt hij al negen jaar visitaties, en hij is bepaald niet enthousiast over 'ranking'. "Kwaliteit heeft veel dimensies, die zich niet in één rapportcijfer laten vatten. Als je een cijfer geeft voor een restaurant, moet je ook duidelijk maken wat je precies beoordeelt: het eten, de prijs, de bediening, de ligging of nog iets anders."

Dat is ook wat Ritzen wil: niet één cijfer per opleiding, maar afzonderlijke scores voor onder meer de kwaliteit van de staf, studeerbaarheid, slaagkansen en kansen op de arbeidsmarkt. Vroeijenstijn vindt het best, zolang er maar geen ranglijsten van gemaakt worden. "Wat zegt het een scholier nou dat een opleiding als het om rendementen gaat op nummer één staat, op de lijst 'kwaliteit van de staf' nummer vijf en op negen wat betreft de arbeidsmarkt?"

De universiteiten willen een andere kant op dan Ritzen. Zij willen af van de gedachte dat een visitatierapport informatie voor studenten bevat, laat staan informatie die omgezet kan worden in een ranglijst. "Ranglijsten maken universiteiten huiverig", zegt Vroeijenstijn. "Geen enkele sector gaat zo open om met zijn eigen kwaliteit als het wetenschappelijk onderwijs. Dat verandert als er ranglijsten aan gekoppeld worden. Dan ontstaat er een cultuur waarin het belangrijker is om de zaken goed te verkopen dan om inzicht te geven in de eigen kwaliteit."

De hogescholen gaan zelfs nog een stap verder. Die willen in de toekomst opleidingen 'accrediteren'. Een visitatie moet dan slechts antwoord geven op de vraag of een opleiding wel of niet het hbo-niveau haalt. "Daarvoor kun je een duidelijke standaard opstellen", zegt woordvoerder mr. D. Adema van de HBO-raad. "Maar een goede standaard waarmee ranglijsten kunnen worden opgesteld, bestaat niet."

Minister Ritzen is in het geheel niet on-

der de indruk van de tegenwerpingen van universiteiten en hogescholen. Hij vermoedt dat ze vooral bang zijn voor de gevolgen als één van hun opleidingen onderaan de ranglijst terecht komt. Maar veel meer dan eigenbelang zit er niet achter het verzet uit het hoger onderwijs.

Toch krijgt Ritzen ook uit minder partijdige hoek weinig bijval. Volgens onderzoeker dr. D. Westerheyden van het Twentse studiecentrum voor hoger-onderwijsbeleid (CSHOB) moet er "heel voorzichtig" omgesprongen worden met 'ranking'. Er is geen enkele overheid die zich eraan waagt, zegt hij. Geen wonder, want zelfs de beroemde ranglijst van Amerikaanse universiteiten, opgesteld door het tijdschrift US News & World Report, is niet onomstreden.

"Er is een groot verschil tussen een koelkast en een studie", zegt ook Westerheyden. "Van een koelkast weet je van tevoren precies wat je ermee wilt; van een studie niet. Als het goed is, verandert een student door een studie. Wat hij aan het begin goed vindt, kan hij later minder belangrijk vinden."

Visitatierapporten zijn niet geschikt als informatiebron voor aankomende studenten, zegt Westerheyden. Maar, zegt hij: "of de vele lijstjes die Ritzen per opleiding wil laten opstellen, wel duidelijke informatie zullen leveren, vraag ik me af." Nog belangrijker is de vraag of studenten zich in hun studiekeus sowieso wel laten leiden door informatie over de kwaliteit van opleidingen. Westerheyden: "Tot nu toe is daar nog niets van gebleken."

HOP, Hanne Obbink

Een ramp

Maandag 29 september vergaderde het college van decanen samen met het college van bestuur over een buitengewoon groot probleem. Zo belangrijk was deze kwestie dat er wel twee keer op één dag in wisselende samenstelling en met roterende voorzitters over werd vergaderd. Buitengemeen ernstige gezichten, een donkere toon in de stem. Wanneer iemand dit tafereel van buitenaf gade zou slaan zou die allicht denken dat de Universiteit Maastricht nog in het weekende was getroffen door een overwelddigende catastrofe. Zou het gaan over een extra bezuiniging? Wordt de UM op de valreep van Paars opgeheven? Neen, beide keren ging het over een van de meest merkwaardige kwesties die men zich aan een hedendaagse universiteit kan indenken: hoe moet de Universiteit Maastricht omgaan met de grote, in sommige faculteiten letterlijk overwelddigende, belangstelling voor een studie in Maastricht? Moeten we doorgroeien? Moeten we op de rem gaan staan? Zou er een ontmoedigingsbeleid moeten komen? Moeten we gaan selecteren? Maar waarop dan wel? Voor je het weet heb je weer een discussie over de onzinnige gedachte dat PGO alleen voor bepaalde typen persoonlijkheid geschikt is. De meest prangende vraag in deze situatie is echter: Hoe kun je een beetje minder populair worden zonder tot een onaantrekkelijke muurbloem te verwelken? Eén ding staat immers vast: daar waar men van mening is dat er te snel of te veel wordt gegroeid, zijn de medicijnen meestal erger dan de kwaal.

Dat een hele kudde bestuurders zich over de vraag van de populariteit van de UM bij studenten moet buigen is om twee redenen merkwaardig. Ten eerste: Het is een natuurlijke zaak dat groei wordt verwelkomd, zeker wanneer zo overduidelijk is dat de studenten naar Maastricht komen omdat ze er hier tenminste van op aan kunnen dat het onderwijs als een taak van de universiteit serieus wordt genomen. Als er in het wetenschappelijk onderwijs één schandaal is aan te wijzen dan is het wel dat dit elders helemaal niet vanzelfsprekend is. Kortom, de almaar wassende toestroom van studenten naar Maastricht is gebaseerd op de kwaliteit van het onderwijs. Zou je nu, omdat de belangstelling uit te hand loopt dat onderwijs moeten verwaarlozen?

Toch is een dergelijke volkomen absurde stap helemaal niet zo onzinnig, gegeven de bizarre manier waarop de minister omgaat met de financiering van de universiteiten. Al sinds jaar en dag worden de spelregels voor financiering voortdurend en op volkomen onvoorspelbare wijze bijgesteld, met als enige constante een groeiende universiteit pas later dan verwacht minder geld krijgt. Dat is natuurlijk het andere schandaal in het wetenschappelijk onderwijs: goed onderwijs, kwaliteit en goede rendementen worden niet vanzelfsprekend omgezet in financiële bijval van de minister.

Ten tweede is een dergelijke sessie over hoge instroom absurd, aangezien overal elders met man en macht wordt geprobeerd om er studenten bij te krijgen. Hoewel nu voor het eerst sinds jaren de inschrijvingen aan de universiteiten stijgen is dat lang niet voldoende om het geld dat andere instellingen krijgen ook daadwerkelijk met ingeschreven studenten te rechtvaardigen. Ik kan mij nergens anders in Nederland een bijeenkomst van decanen en college voorstellen waar over het afstoppen van de groei van de instroom wordt gesproken. Laat staan met op zo'n ernstige toon.

Een vergadering als die op 29 september illustreert dan ook nog iets heel anders: De Universiteit Maastricht heeft een geweldig en serieus probleem, dat is duidelijk, maar het is wel een luxeprobleem; het is een probleem dat men elders maar al te graag zou hebben, waar men een moord voor zou doen. Ik ben ervan overtuigd dat wij ons te weinig realiseren in wat voor een bevoorrechte en zorgeloze positie de Universiteit Maastricht zich binnen het wetenschappelijk onderwijs bevindt.

Louis Boon

Faculties start thinking about controlling growth

Intake interviews and targeted advertisements

No more large-scale advertisement campaigns luring masses of first-year students to Maastricht, but targeted recruiting and possibly even intake interviews. This is how the University of Maastricht wishes to control its growth.

Last Thursday evening the University Council discussed the growth of the university. The university has 17% more first-year students this year compared with last year. Certain faculties have experienced an even greater rise. Health Science had an increase of 41%, Economics and Business Administration an increase of 22%. The latter also registered a large

increase of exchange students. This semester, there are 158 exchange students against only 102 last year. It had already been confirmed that certain faculties could run into financial difficulties because of this growth. Economics expects a deficit of two million guilders, Law will have to dig into its reserves for 1.4 million. This growth has caused other problems also: too few books in the study centres at Health Science and study groups consisting of 15 students instead of the usual 12. The university has requested more money from the minister, but it is as yet uncertain whether he will be forthcoming. Continued growth could also be thwarted by the new funding system which the minister wishes to apply to universities.

An increase in first-year students will in that case only lead to extra funds years later. On top of all that, the minister still has to cut two hundred million guilders in university education. This was the reason for the Board of Governors to present a plan with three scenarios for further development of the UM at last Thursday's Council meeting. Continue growing as before; selective shrinking by introducing a numerus clausus for certain studies; or controlled growth. The Board indicated quite clearly that it favoured the last option. "We must endeavour to attract motivated students to Maastricht," said the Board's Chairman Dr. K. Dittrich. "The advantages of such an approach are greater than those of merely attracting more stu-

dents." Before the University Council considered the issue of growth, the Board of Governors had already discussed it with the deans. During their meeting it was decided that the individual faculties would determine what they would consider an acceptable number of students and how they could recruit them. Mr. Dittrich was in favour of such a differentiated approach. The Chairman of the Board did not want to be too dramatic about the growth. "We are now experiencing something that we could only have dreamed of a few years ago. Although it creates a little discomfort, we will just have to endure it for a while."

Jan Buevink

PAGE SIX

Studying International Trade

Foreign Economics students are taking the second-year block Theory of International Trade. In the coming weeks, Observant will report on how they study. Part one: Till Giessmann (21) from Bremen, third-year International Economic Studies. Studies on average 38 hours a week and is reasonably quiet in his study group.

"I think I must be one of the few IES students who studies in the weekends. This has everything to do with the way I work. I make a summary in my own words of everything I read. I have always used this method and I intend to continue doing so as long as it works. In this way I reassure myself that I have understood the subject matter and can reproduce it easily. Usually I will have read the literature before it is discussed in the study groups. Although the pace of this course is high. One does not always have the time to read everything before the study group gets together. I do that at the weekends."

"This block is difficult, the book is confusing. Until now the accompanying lectures we have had have not been much use to us. They have dealt with the basic principles of macroeconomics and we know about all that. It is not the most difficult

Left: Till Giesman (photo Philip Driessen)

block we have had so far. That was Quantitative Methods in first year. I failed twice. Mathematics here is quite different from the mathematics I was taught in secondary school in Bremen. When I was in second year, I took extra lessons from a girl in third year. Two hours a week for about twelve weeks."

"Being disciplined is not difficult. Although it was a problem in my first year. I expected to embark on a study in Maastricht in the same way one would at a

German university. But here you are expected to do a lot right from day one. I had really had enough of school, I had a room in a house in Belgium and it was not very nice. After about half a year, I changed over to the university in Cologne. My grandmother lives in Bonn so I could live with her. It took only a week for me to see that this would not agree with me; too many students and enormous lecture halls. It makes one feel very lonely." (JB)

Maastricht students vote conservative

The VVD is by far the most popular political party for Maastricht students. Were there to be parliamentary elections at this moment, 35% would cast their votes in favour of the conservative liberals. The social liberal D66 would take second place with 23%, with the PvdA (socialists) in third place with 13%. These were the results of a survey published last week by the weekly magazine Elsevier.

The VVD are not just popular in Maastricht. In as many as eight of the thirteen Dutch universities the conservatives came out on top. Even in institutes of higher vocational training, the VVD was the most popular, followed at some distance by the PvdA. Non-student youths ranked VVD and PvdA both in first place.

Elsevier interviewed a total of 2,500 students and suggested that there was a link between a study and a choice of political party. Nearly half (47%) of the economics students would vote VVD, as would 32% of law students, whereas the support among students of language and culture studies was much smaller at 14%. In a questionnaire conducted by Observant for the county council elections in 1994, the VVD had also come out as the most popular party among the Maastricht students. The difference was that the 20% preference was no way near as large as it is now. University employees rated PvdA the best with 27% in 1994. The conservative support was hardly worth mentioning: a mere 1.2%. (JB)

Een leven na de studie

Afgestudeerd geneeskunde studente wil vooral genieten

"Ik ben iemand die alles leuk vindt. Dus na lang twijfelen heb ik op een gegeven moment tegen mezelf gezegd: Jeanne, hou op met zoeken naar wat je wilt gaan doen, zorg nou maar dat je een leuke baan vindt, en probeer in dat jaar te kijken of het je bevalt of niet. Dat is m'n opzet op dit moment. Vraag me niet wat ik over vijf jaar doe, ik zou het niet weten." Jeanne Koeijers (26), sinds april doctorandus in de geneeskunde, wil vooral genieten. "Ik heb andere ambities dan mijn werk."

Ze straalt een enorme rust uit. Zittend op haar kruk, de benen gekruist en haar handen in haar schoot, vertelt ze over haar komst van Curaçao naar Nederland, nu acht jaar geleden. "Je weet dat als je na je VWO verder wilt studeren naar Amerika of Nederland moet gaan." Vandaag heeft ze net de laatste dag bij de GGD er op zitten. "Daar heb ik drie maanden via het arbeidsbureau gewerkt, mensen gekeurd op arbeidsongeschiktheid. Maar ik wil eigenlijk toch klinisch

werk doen. Maandag begin ik in Roosendaal op de afdeling chirurgie, waar ik een jaarcontract heb gekregen. Ik wordt daar zaalarts. Dat houdt in dat ik direct onder -in mijn geval- de chirurg werk. Ik ben de eerste die de patiënten ziet, en een diagnose stelt. Daarna wordt de spe-

cialist er bij gehaald om nog eens te kijken en te overleggen. Ik ben ook degene die contact met de patiënten onderhoud. Ik wilde graag aan de slag na mijn afstuderen, en geen uitkering aanvragen. Maar ik wist niet wat ik wilde. Ik heb zo ongeveer acht sollicitatiebrieven geschreven. Kijk, ik ben er nog lang niet. Dat baantje in Roosendaal is puur ter oriëntatie, en daarbij kun je er toch veel leren en werkervaring opdoen. Ik zal ongeveer vierduizend gulden verdienen, maar dat weet ik nog niet zeker, want ik moet mijn contract nog ondertekenen. Wanneer voor mezelf duidelijk is wat ik wil, ga ik me specialiseren." Ze denkt even na. "Wat me echt heel mooi lijkt is de chirurgie en de gynaecologie", zegt ze langzaam. Maar dan resoluut: "Maar ik denk niet dat ik dat ooit zal gaan doen, want dan moet je altijd beschikbaar zijn. Op een gegeven moment heb ik voor mezelf besloten dat het leven zoveel waard is, dat ik vind dat je moet zorgen dat je een leuk leven hebt. En werk is

niet alles. Een sociaal leven, hobby's, een gezin...Ik wil werken om te kunnen leven, en het is een manier om je gelukkig te voelen."

Haar visie op geneeskunde is zeker realistischer geworden: "Ik was altijd al iemand die met de dag leefde, keek nooit vooruit. Toen ik hier kwam dacht ik dat ik na de opleiding meteen aan het werk kon. Ik had er geen idee van dat ik me moest gaan specialiseren. In die zin ben ik me bewuster geworden van de toekomst. Ik wil nu afmaken waar ik aan begonnen ben. Maar ik ben nooit, zoals sommige vriendinnen, een carrièreplaner geweest. Laat mij nou maar genieten, denk ik dan."

Uiteindelijk wil ze wel weer terug naar Curaçao. "Ik heb het hier prima naar mijn zin, maar het blijft je geboortepiek. Als ik alles af heb, ga ik weer terug. Maar dat duurt nog minstens tien jaar, dus daar is voorlopig geen sprake van."

Marjan van den Berg

Jaargang '91 studeerde sneller

Afhaker zeldzamer dan gedacht

Zeker driekwart van alle vwo'ers die naar de universiteit komen, haalt een diploma in het hoger onderwijs. Dat blijkt uit een analyse van CBS en VSNU waarin voor het eerst alle omzwaaiers naar het hbo zijn meegeteld. De oogst aan diploma's is hoger dan vaak gedacht. Wel duurt het zeven jaar tot die oogst binnen is.

Vorige week nog klaagden Kamerleden over onbetrouwbare slaagstatistieken in het hoger onderwijs. Op hetzelfde moment rondde de vereniging van universiteiten (VSNU) een rapport af dat veel twijfels kan wegnemen. Samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is een jaar lang gewerkt aan een eenduidige boekhouding van ingeschreven, afgehaakte en geslaagde studenten per universiteit. De detaillering per opleiding komt volgend jaar. Maar de resultaten zijn nu al verhelderend.

De nieuwe "Kengetallen universitair onderwijs" werpen nieuw licht op het uiteindelijke aantal geslaagden. Voor het eerst zijn alle 'omzwaaiers' naar andere universiteiten en hogescholen getraceerd. En als hun diploma's worden meegeteld, blijkt het percentage geslaagden beduidend hoger dan de zestig procent die in politieke debatten vaak genoemd wordt.

Van jaargang '88 bijvoorbeeld is na acht jaar 62 procent bij de eigen universiteit geslaagd, plus nog eens twaalf procent elders. In totaal is dus 74 procent geslaagd, terwijl nog tien procent van de oorspronkelijke eerstejaars staat ingeschreven. Zeker driekwart haalt dus uiteindelijk een diploma in het hoger onderwijs. Dat geldt ook voor andere jaren, en voor vrijwel elke universiteit. De varia-

tie zit in het tempo waarmee studenten afstuderen.

Het aantal echte afhakers blijkt laag. Weliswaar verlaat al na een jaar zestien procent de eigen universiteit, en dat roept nog associaties op met de 'spookstudent' die zich slechts inschrijft om niets te doen. Maar nu de complete boekhouding is opgemaakt, blijkt dat spook vrijwel verdwenen: elf procent gaat na dat jaar elders studeren. In feite verlaat dus slechts vijf procent na "n jaar het hoger onderwijs. In de drie studiejaarerna daarna loopt die uitval op tot tien procent. Zelfs na zeven jaar is pas vijftien procent afgehaakt.

Is dus na zes jaar pas 49 procent van alle studenten afgestudeerd, het geringe aantal afhakers bewijst de hardnekkigheid waarmee de rest blijft proberen een diploma te halen. En meestal hebben ze daarbij succes.

Overigens stelt de VSNU in haar rapport ook vast dat jaargang '91 sneller studeerde dan zijn voorgangers. Gemiddeld was na vijf jaar 22 procent afgestudeerd bij de eigen universiteit, een verdubbeling vergeleken met eerdere jaren. Deze kentering doet zich alom voor, maar is in Wageningen het sterkste. Zij valt samen met een al door het CBS gemelde verkorting van de gemiddelde studieduur.

Erg verrassend is deze tempoverhoging alleen niet en bij de VSNU betwijfelt men ook of het tempo van latere jaargangen even hoog zal blijken: juist in 1991 beperkte minister Ritzen het recht op studiefinanciering tot vijf jaar. Later kwam hij met andere maatregelen, waarin die grens van vijf jaar weer verviel en studenten werden aangezet om bijbaantjes te nemen.

HOP, Frank Steenkamp

Tweederde van Maastrichtse eerstejaars heeft na zes jaar diploma

Het studietempo verschilt sterk per universiteit. De verschillen hangen maar voor een klein deel samen met de opleidingen die een universiteit verzorgt. De ene instelling leidt studenten gewoon 'sneller' op dan de andere. Als na zes jaar de geslaagden binnen de eigen universiteit geteld worden, staan Wageningen en Maastricht boven de 55 procent. In Delft heeft pas 24 procent het TU-diploma, en in Rotterdam en Amsterdam (UvA) maar 32 en 33 procent. Twente en Eindhoven scoren maar iets hoger.

Eerstejaars '97: studeren ze net zo snel af als hun voorgangers? (foto Philip Driessen)

Ook als de 'omzwaaiers' naar andere instellingen worden meegeteld, blijven de verschillen. Van de Wageningse en Maastrichtse eerstejaars heeft in totaal tweederde na zes jaar een diploma. Delft scoort maar éenderde - en Rotterdam of de UvA niet veel hoger. Alleen Eindhoven doet het in deze vergelijking beter: deze TU verwijst veel studenten naar het hbo. Landelijk loopt het tempo ook per studie uiteen, maar dit verklaart slechts voor een klein deel de verschillen tussen universiteiten. Maastricht profiteert iets van het feit dat medici alom snel studeren en de TU's kunnen naar elkaars traagheid verwijzen. De meeste universiteiten hebben echter een gezonde mix van snelle en trage studies - waarbij ook rechten, economie en letteren traag blijken. Bij de 'algemene' universiteiten hebben naast Maastricht ook Nijmegen en Groningen vlotte studenten, met (netto) 49 en 46 procent geslaagden na zes jaar. Dat is anderhalf keer zoveel als Rotterdam en de UvA. (HOP)

Auteursrecht; wat is het en hoe werkt het

Heeft Piet Vroon nu wel of niet plagiaat gepleegd? In Observant 4 werd uit de doeken gedaan wat er met Vroons boekje 'Prutswerk' aan de hand is. In Observant 6 reageerde Vroon zelf door middel van een ingezonden brief. Daarin adviseerde hij aan mr. Anselm Kamperman Sanders, als deskundige geciteerd in het artikel, om "de wet te gaan lezen". Kamperman Sanders laat hieronder zien dat hij dat al gedaan had. Voor de goede orde: Kamperman bespreekt het auteursrecht in algemene termen. Over het specifieke geval-Vroon laat hij zich niet uit.

Deze rubriek is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap.

Artikelen kunnen op grond van gebrek aan leesbaarheid worden geweigerd.

voorbeelden.

Indien iemand een appel schildert verkrijgt de schilder geen auteursrecht op de appel en ook niet op schilderijen van appels, maar alleen op de manier waarop hij de appel heeft afgebeeld. Compositie, kleur, en structuur van het schilderij worden wel beschermd, omdat de schilder hier zijn persoonlijk stempel op het werk achterlaat. Zo wordt alleen de expressie en niet het idee, ofwel de objectieve inhoud van een werk beschermd. Dit omdat informatie vrijelijk moet kunnen circuleren en wij allen vrijelijk moeten kunnen communiceren. Het overnemen van ideeën, stijl, feiten, kortom alles wat afgescheiden kan worden van de vorm waarin de auteur deze elementen heeft verwerkt, wordt daarom niet door het auteursrecht beschermd.

Of er sprake is van overname van de beschermde subjectieve vorm van een werk is een vraag van feitelijke aard. Van belang is of en in hoeverre 'auteursrechtelijk beschermde trekken van een werk ... herkenbaar zijn overgenomen in een ander voortbrengsel'. (Spoor en Verkade, Auteursrecht, p. 144 (1993, Deventer, Kluwer); de prins der tekstboeken op dit terrein).

Hierbij kijkt men of er in het nieuwe werk iets terug te vinden is dat het persoonlijk stempel van de maker van het originele werk draagt. Zo ja, dan is er sprake van inbreuk op het auteursrecht van de maker van het origineel.

Met het citaat uit Spoor en Verkade komen we meteen bij de beperkingen van het auteursrecht. Krachtens artikel 15a van de Auteurswet mogen tekst-, beeld-, en klankcitatoren zonder vergoeding overgenomen worden. Hieraan zijn echter voorwaarden verbonden. Zo mag alleen geciteerd worden met het doel een werk aan te kondigen, te beoordelen, te polemiseren, of op te nemen in een wetenschappelijke verhandeling. Citeren doe je dus omdat je de auteur van een werk zelf 'aan het woord wilt laten' om deze mening vervolgens in eigen werk in te passen of te bekritisieren.

Zo moet het citaat herkenbaar geplaatst worden en verband houden met het nieuwe werk. Daartoe dient de bron duidelijk te worden vermeld, alsmede de maker van het werk.

De omvang van een citaat dient in principe beperkt te blijven; het mag geen afbreuk doen aan de exploitatie van het originele werk. Citeren mag kortom niet neerkomen op het overnemen van een werk op zodanig wijze dat aan het doel van het citeren voorbij wordt geschoten en de auteur van het origineel zijn exclusieve recht op het drukken en publiceren

van zijn werk of delen daarvan op oneigenlijke gronden beperkt ziet.

Indien sprake is van een ongeautoriseerde overname spreekt men al snel van 'plagiaat'. Dit is echter een term die in de Auteurswet niet voorkomt. 'Plagiaat' in auteursrechtelijke zin heeft derhalve alleen betrekking op verveelvoudiging en openbaarmaking van een werk. Vaak wordt de term plagiaat ook gebruikt wanneer een wetenschappelijke theorie overgenomen wordt zonder erkenning van de bron. Een theorie als zodanig is echter niet auteursrechtelijk beschermd, maar plagiaat heeft in dit opzicht wel een morele lading.

Ten slotte rest nog de vraag wie aansprakelijk kan worden gesteld als het auteursrecht overtreden wordt. Dat is niet alleen de uitgever. Ieder die een verveelvoudigings- en/of openbaarmakingshandeling verricht is in beginsel aansprakelijk. De keten kan zo lopen vanaf de detaillist, vaak dus de boekhandel, via de distributeur, de uitgever, en de drukker naar de bron van de nabootsing: de auteur. Van al deze personen kan wegens inbreuk op auteursrecht gevorderd worden: 1) een onrechtmatigheidsverklaring; 2) een verbod; 3) rectificatie en publicatie van het vonnis; 4) opeising en vernietiging van inbreukmakende exemplaren; en 5) schadevergoeding. Voor een succesvolle claim voor schadevergoeding is echter nodig dat de aangesprokene schuldig is aan de inbreuk, of dat zo iemand op basis van zijn beroepsmatige of maatschappelijke achtergrond als schuldige aangemerkt behoort te worden.

Anselm Kamperman Sanders
Hoofddocent privaatrecht, i.h.b.
handels- en intellectueel
eigendomsrecht

Tanslezing door Amerikaanswustzijnsfilosoof Dennett

“Na Darwin is er geen plaats meer voor God”

Twee Maastrichtse wetenschappers over Dennett Een handige jongen die lastige vragenstellers op een afstandje houdt

De filosoof noemt hem een handige jongen die als geen ander met de media weet om te gaan. De cognitieve neurowetenschapper ziet hem eerder als een beschermengel die lastige vragenstellers op een afstandje houdt.

Een aanhanger van Daniel C. Dennett? Nee, grinnikt de *philosopher of biology* prof. Werner Callebaut, verbonden aan de faculteit der cultuurwetenschappen, beminnelijk. Zo zal hij zich nooit noemen, al kent hij de boeken van deze Amerikaanse bewustzijnsfilosoof en spitst hij meteen zijn oren wanneer Dennett zich weer in een of ander debat mengt. “Ik vind hem vooral belangrijk als communicator, niet zo zeer als oorspronkelijk denker. Hij plundert op geniale wijze het werk van anderen. In *Darwin's Dangerous Idea*, zijn boek uit 1995 over de evolutie, presenteert hij dingen die hij links en rechts van filosofen en wetenschappers geleend heeft. Hij verwijst naar ze, brengt hun ideeën samen, maar voegt er vervolgens vaak nog zoveel aan toe dat je denkt dat het toch allemaal van hem is. Ik vind dat niet erg. Wij hebben dit soort popularisatoren nodig. Ondermeer door Dennetts werk kan een grotere groep mensen kennis nemen van al die ideeën. De specialisatie in de filosofie en de wetenschap is immers zo immens dat de meesten niet in staat zijn om opvattingen uit verschillende disciplines, of zelfs uit een en dezelfde discipline bij elkaar te brengen.”

Of Dennett het zelf ook ‘lenen’ zal noemen, is de vraag, maar in ieder geval put hij volop uit onder andere de psychologie, filosofie, neurofysiologie, cognitiewetenschappen en cybernetica om grip te krijgen op een oud probleem: de relatie tussen de hersenen en de geest. Is datgene wat wij denken, voelen en geloven terug te brengen tot een pure activiteit van de hersencellen?

Deze vraag, die Dennett al sinds de jaren zestig bezighoudt en die hij steeds meer met ja lijkt te beantwoorden, klinkt voor ‘ouderwetse’ filosofen als vloeken in de kerk. Iemand als Descartes bijvoorbeeld, beroemd door de uitspraak ‘Ik denk, dus ik ben’, wist namelijk heel zeker dat de menselijke geest iets autonooms en onherleidbaars was. En zeker niet terug te voeren op zo iets ordinairs als materie. Hij geloofde in de scheiding tussen lichaam en geest.

Primitief

Ook in zijn eigen tijd krijgt Dennett de nodige tegenstand. Sommigen vinden hem merkwaardig ouderwets en echt niet meer van deze tijd, anderen bestempelen zijn werk daarentegen als science fiction. De Maastrichtse cognitieve neurowetenschapper dr. Leo Blomert (verbonden aan de Maastrichtse faculteit psychologie) daarentegen, ziet Dennett veel meer als een medestander. “Ik ga er in mijn onderzoek naar hersenen en taal ook vanuit dat de geest iets is dat door het brein wordt geproduceerd. Mijn werkhypothese is dat onze hersenen het mogelijk maken dat wij kunnen denken en spreken. Of het ook werkelijk zo is, weet ik niet, net als Dennett. Maar die filosofische vraag laat ons neurowetenschappers voorlopig koud. Daar hebben nu even geen tijd voor. Er zijn nog zoveel honder-

den andere vragen die wij moeten oplossen. We weten nog maar zo weinig.” Terwijl hij met een piepkleine opening tussen duim en wijsvinger zijn woorden kracht bijzet, haalt hij een paar plaatjes uit een kast. Plaatjes met hersenen vol rode puntjes. “Kijk, pas sinds kort zijn wij in staat om hersenactiviteit te lokaliseren. Als we nu een proefpersoon vragen om aan het woord ‘tafel’ te denken, kunnen we zien op welke plek in de hersenen er op dat moment iets gebeurt. Dat is al een vooruitgang, maar het neemt niet weg dat onze kennis over de relatie tussen cognitie en hersenen nog heel primitief is.”

Filosofen, zo vervolgt Blomert, verwijten cognitieve neurowetenschappers nog al eens dat ze fundamentele vragen als het zogenaamde *mind-brain-problem* links laten liggen. Dennett doet daar niet aan mee, hij springt juist in de bres voor Blomert en zijn collega's. “Je kunt hem als iemand zien die aan de poort van de empirische wetenschappen staat. Hij roept tegen de critici dat de cognitieve neurowetenschappers goed bezig zijn, hij probeert ons werk filosofisch te onderbouwen en gaat met iemand als de filosoof/fysicus Roger Penrose, die vindt dat de geest niet volledig tot een hersenactiviteit is te reduceren, in debat.”

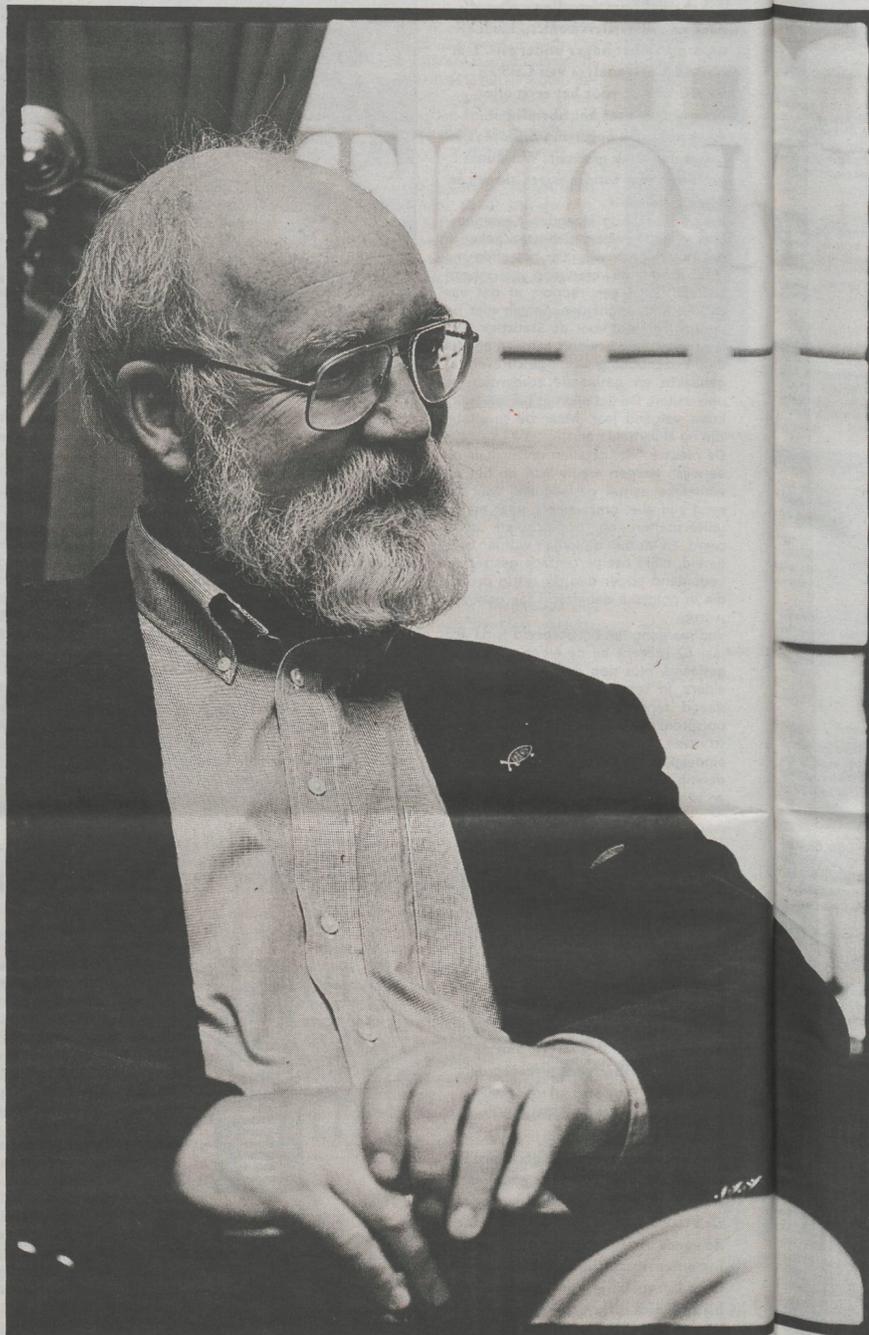
Niet mystiek

Het menselijk bewustzijn heeft voor Dennett niets mystieks of mysterieus. In zijn optiek is het een eigenschap van een complex biologisch systeem. Blomert: “Als je zo'n complex systeem, het brein dus, uit elkaar haalt zul je geen bewustzijn vinden, het is juist iets dat oprijkt uit het geheel der delen. Maar daarmee hoeft het nog niet iets esoterisch te zijn.” Het systeem is op zijn beurt weer het resultaat van de evolutie, betoogt Dennett in zijn laatste boek *Darwin's Dangerous Idea*. Daar is wat hem betreft geen God of schepper aan te pas gekomen.

Het lijkt volgens de bewustzijnsfilosoof nog het meest op een computer. Vroeger, zo vertelde hij in 1993 aan Wim Kayzer, de maker van het VPRO-programma *Een schitterend ongeluk*, vergeleek men de hersenen nog met een uurwerk, later gebruikte men de telefooncentrale. Maar de computer voldoet beter als metafoer omdat die ook zelfstandig informatie verwerkt en eindeloos rekent. Precies zoals het brein.

'Bewuste' robot

Eigenlijk, zo betoogde Dennett tijdens datzelfde interview, kun je de mens vergelijken met een ‘bewuste computer’. “Robots die gemaakt zijn door een onderzoeks- en ontwikkelingsproces dat natuurlijke selectie heet en natuurlijk ook door het leerproces tijdens ons eigen leven.” In principe is het mogelijk, zeker als je het hele complexe biologische systeem hebt ontrafeld, om zo'n robot na te bouwen. Het zal dan wel gaan om een supercomputer die niet te vergelijken is met de ‘armzalige’ personal computers waarop studenten en wetenschappers dagelijks werken. Die zijn doof, stom, blind, zijn zonder tastzin, zonder reuk. “Zodra je al die input-kanalen toevoegt en ook nog het vermogen om zich te verplaatsen en gedragsmatige outputkanalen er tussendoor... Dan hebben we het over een mammoet, zoals is op dit moment niet te realiseren. Maar als u me de honderd

Daniel Dennett met het visje van Darwin op zijn revers (foto's Philip Driessen)

miljard dollar zou geven die nodig zijn om hem te bouwen, zou ik ja zeggen, en uiteindelijk zou hij een bewustzijn hebben. Het zou veel duurder zijn dan een expeditie naar de maan, maar niettemin: in principe is het mogelijk.” Een onsterfelijke ziel zal zo'n wezen nooit bezitten. Simpelweg omdat Dennett niet in het bestaan daarvan gelooft. Het is nonsens, wetenschappelijk niet te bewijzen. Wat ik ben, zo vertelde hij Kayzer, wat een persoon tot persoon maakt, is een ‘verzameling informatie’.

Kan die bewaard blijven, bijvoorbeeld door hem op te slaan in een databank, dan is de mens alsnog onsterfelijk. Hoe zit het dan met de vrije wil? Die zal de robot net als de mens wel bezitten, meent Dennett. “Want wat is vrije wil meer dan dat we niet voorspelbaar wil-

len zijn? Voorspelbaarheid maakt een mens kwetsbaar, dus die vrijheid is van vitaal belang, maar je kunt die ook in een machine inbouwen.” Dennett zou uit praktische overwegingen niet willen dat er ooit dergelijke robots worden gebouwd. Ze zouden namelijk dezelfde rechten moeten krijgen als de mens, waardoor het immoreel wordt om ze op gevaarlijke plekken te laten werken of bijvoorbeeld vierentwintig uur per dag aan een lopende band te zetten. En juist daarvoor heeft de mens hen nodig.

Of Dennetts bewustzijnstheorie klopt? “Dat weten we niet”, zegt Leo Blomert. “We lezen zijn boeken, zien hoe hij mensen aanzet tot denken over fundamentele problemen, maar zijn bewustzijnstheorie, het *multiple drafts model*, is hoewel

“Mensen zijn bang dat het mooie en unieke verdwijnt als je de wereld op zijn kop zet”

“Wij zijn machines”, klinkt het met een lichte stemverheffing. “Iedereen die zich dat niet realiseert heeft niet goed opgelet. Wij zijn machines gemaakt uit machines. Iedere cel in ons lichaam is een kleine robot, al die triljoen robots zijn heel elegant tot een geheel gesmeed. Het resultaat is iets dat voelt, huilt, lief heeft, zorgzaam is, maar ook haat en soms pissig is. Ik geloof niet dat ik tot dusver iets controversieels heb gezegd. Dit is gewoon ontdekt, dit weten we nu. En als wij kunnen voelen, denken en geloven, dan kunnen machines dat ook, want wij zijn immers zelf machines.”

Het is zondagmiddag 5 oktober. Daniel C. Dennett, hoogleraar filosofie, bijzonder hoogleraar kunst en wetenschap en directeur van het Center for Cognitive Studies aan Tufts University, Medford, Massachusetts, wil nog wel een biertje. Als hij zijn tweede glas van een medewerkster van de Balie in Amsterdam ontvangt, gaat de lange, grijsbebaarde Amerikaan verder. Zijn enthousiasme om over zijn werk te vertellen, lijkt niet getemperd door de twee uur durende discussie met publiek die hij net achter de rug heeft. Al mag het interview niet te lang duren; zijn vrouw en zijn vrienden wachten.

“In principe ben ik dus zo iets als mijn auto, alleen kan ik veel en veel en veel meer. En in principe is de auto hetzelfde als een kruwagen, al kan die eerste natuurlijk ook weer veel en veel en veel meer. Dat is een kwestie van logica.” De soms geschokte, verontwaardigde reacties op zijn materialistische denkbeelden hebben in Dennetts ogen daarentegen niets met logica te maken. Al kan hij ze wel begrijpen. “Het zijn vaak emotionele reacties. Ik verras mensen, ik maak hen overstuur. Er zijn genoeg mensen die de resultaten van mijn projecten niet willen horen”, erkent hij. Zeker als de menselijke geest ter sprake komt. Heel wat leken, maar ook wetenschappers kunnen het maar moeilijk verkroppen dat ook zo iets bijzonders als de geest te reduceren zou zijn tot hersenactiviteit. “Mensen zijn bang dat het geweldige, mooie en unieke verdwijnt als je alles op z'n kop zet, als je weet waar het wonder vandaan komt. Maar de wereld blijft toch net zo mooi of misschien wel mooier als je beseft hoe de truc is uitgevoerd? Je hoeft toch niet op de mens neer te gaan kijken, als je ontdekt hoe geweldig machines zijn?”

Netzomin zakt de mens volgens Dennett in waarde als hij kan worden gekopieerd. En dat kan, daar is hij van overtuigd. “De eerste stappen van mijn fantasie zijn al werkelijkheid. Ik heb me bij Rodney Brooks en zijn team gevoegd. Zij bouwen een menselijke robot, Cog, die iets moet ondergaan wat lijkt op de menselijke jeugd, lerend over de wereld zoals menselijke kinderen dat doen. Cog naar school sturen en voldoende taal en wiskunde leren, valt buiten onze wildste ambities. We zijn al blij als hij het niveau van een tweejarig kind haalt. Ons belangrijkste doel is de menselijke geest te leren begrijpen. En dat doen we door er zelf eentje te maken.”

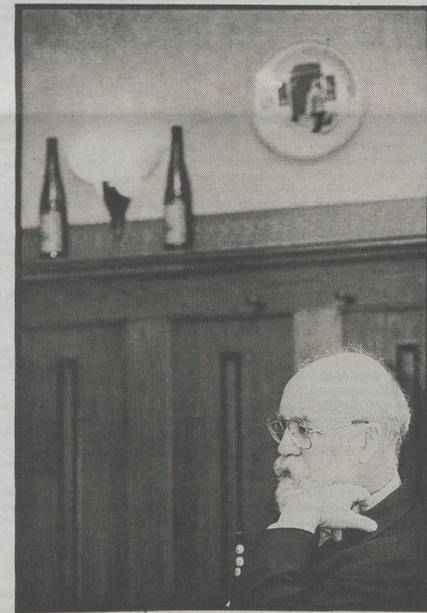
onbaar, zeker
Werner Callebaut houdt wat
minderhoedege-
vecht. Dennett is te
nemen. Den-
kers die de evolutie
tot een be-
scheider opvatting
Dennett. Maar di-
actisch is hij weers-
dent bij me komt die
inlezen, geef ik hem
Darwin's Dan-
gerous Idea, in de
hats beters.”

Riki Janssen

Koning Arthur

Maar zijn er dan geen grenzen meer tussen de mens en de machine? Is er niet iets heel speciaals en typisch menselijks waar geen computer of wat voor machine dan ook, ooit aan zal kunnen tippen? Kunnen wij iets, dat een machine nooit zal kunnen? Mensen, zo vertelde Dennett afgelopen woensdag tijdens de Tanslezing *Can Machines Think? Deep Blue and Beyond*, zoeken al honderden jaren naar een “sword-in-the-stone-test for humanity”. De uitdrukking “sword in the stone” komt uit de legende van Koning Arthur. Die verhaalt over een zwaard dat vast zit in een steen. Wie hem eruit kan trekken is de rechtmatige koning van Engeland, want alleen een koning is tot zo iets geweldig in staat. Zo moet er dus ook iets zijn, denkt en hoopt een groot deel van de mensheid al eeuwen, wat alleen een menselijk wezen kan.

Schaken is onlangs als lakmoesproef af-

gevallen. Met dat spelletje kan de mens zijn uniekheid niet meer bewijzen, nu Deep Blue wereldkampioen Kasparov heeft verslagen. Al twijfelt de Russische schaakgrootmeester er nog steeds aan of hij wel echt tegen een machine heeft gespeeld. In een interview in het weekblad *Vrij Nederland* van 4 oktober 1997 uit hij het sterke vermoeden dat hij het niet alleen tegen de computer, maar ook tegen een paar door IBM ingehuurd menselijke schakers moest opnemen. “Ik heb geen enkele twijfel dat Deep Blue zou verliezen als ze een eerlijke match zouden spelen, onder toezicht van onafhankelijke specialisten.”

Lang voor Deep Blue het levenslicht zag, bestonden er al andere testen die het cruciale onderscheid tussen mens en machine wilden laten zien. Een daarvan is de in 1950 ontwikkelde conversatietest

die door het leven gaat als *Turing-Test*. Ieder jaar wordt een uitgebreide variant hiervan in het Amerikaanse Boston gespeeld. Het principe is simpel: zet tien terminals op een rijtje, zes bestuurd door computerprogramma's, vier door een mens. Nodig tien leken uit om met alle tien de terminals een gesprekje te voeren en laat ze vervolgens een ranglijst maken waarop staat wie het meest en wie het minst menselijk is. Het computerprogramma dat als meest menselijk eruit komt, krijgt een prijs.

De eerste drie jaar, vanaf 1991, was Dennett voorzitter van de competitie. Het vierde jaar bedankte hij voor de eer omdat het niet lukte om serieuze programmeurs aan te trekken uit de beste kunstmatige intelligentie laboratoria ter wereld. Voor hen is de Loebner Prize Competition te veel Disney en te weinig wetenschap, meent Dennett. “Onderzoekers die duizenden uren hebben besteed aan het ontwikkelen van enorme geavanceerde modellen van taalbegrip, wil-

len niet het risico lopen dat ze worden verslagen door een slimme, maar eenvoudige trukendoos die door een of andere hobbyist in zijn vrije tijd in elkaar is geknutseld.”

Juist omdat de competitie vooral grote aantrekkingskracht uitoefent op handige knutselaars, vindt Dennett het helemaal niet raar dat de computerprogramma's van zo'n matige kwaliteit zijn. Ook vorig jaar werden de onderwerpen die de juryleden mochten aansnijden flink beperkt en waren strikvragen uit den boze. Ondanks dat vielen opnieuw de computers door de mand. Al bleek en blijkt het wel makkelijk om naïeve juryleden in de luren te leggen. Dit in tegenstelling tot experts.

Zouden de echte cracks meedoen, dan zouden de juryleden het al heel snel moeilijker krijgen bij de bepaling of ze met een mens of een machine aan het communiceren zijn. “Uiteindelijk zal de machine alle testen doorkomen”, klinkt het vol vertrouwen in Amsterdam. “Niet in de nabije toekomst, de ontwikkeling van zo'n programma kost heel veel tijd, maar het zal blijken dat zo'n zwaard-in-de-steen-test er niet is.”

Wonder

Kritiek legt Dennett nooit klakkeloos naast zich neer, zegt hij. “Ik let er goed op, het is mijn werk. Ik heb natuurlijk geen echt laboratorium, maar als ik er een zou hebben, dan waren we er net: in een grote zaal vol met mensen die vragen willen stellen. Door lezingen te houden, zie ik waar mensen zich druk over

maken, dat helpt mij mijn volgende project te vormen. Ik reageer op hun angst, op hun scepsis. Al die reacties vertellen mij welke ingeslepen gedachten hen in de weg staan.” Als hij wordt geconfronteerd met de persoonlijke getinte kritiek van de bioloog Oliver Sacks (“Heeft Daniel Dennett eigenlijk kinderen, of een hond? Wat betekenen gevoelens voor iemand met zo'n materialistisch en intellectueel wereldbeeld?”), verheft de filosoof opnieuw zijn stem: “Ik vind het niet beledigend, maar ik vind het wel belachelijk. Niets in Olivers werk en leven geeft mij de indruk dat hij een aanhanger is van het cartesiaanse dualisme, behalve dan deze vraag. Hij is ook een materialist, al denkt hij wel dat het allemaal wat meer mysterieus is. Hij heeft de neiging om te veronderstellen dat ik de mogelijkheden onderschat, als ik het over de geest heb. Maar dat doe ik niet. Ik heb heel zorgvuldig, nieuwsgierig en met een ‘open mind’ nagedacht over de wonderen van de geest. Maar ik zie geen grenzen die we niet zouden kunnen passeren. Had je mij tweehonderd jaar geleden gevraagd of het mogelijk zou zijn om een vliegtuig te bouwen, dan had ik ja gezegd. Het zal moeilijk worden, maar we hebben geen wonder nodig. Nu denk ik dat we geen wonder nodig hebben om een geest uit materie te maken. Al zal het wel moeilijk worden.”

God

Iemand die zo denkt, kan niet in God geloven, geeft Dennett meteen toe. “Na Darwin is er geen plaats meer voor God”, klinkt het in Amsterdam. “Veel wetenschappers vinden het jammer dat er nu niemand meer is die ze kunnen bedanken voor deze geweldige, wonderbaarlijke wereld. Ik niet. Ik was ook in het begin helemaal niet geschokt of beledigd door de evolutietheorie van Darwin. Iets dat anderen wel overkwam. Vanaf de dag dat ik er over hoorde, dacht ik: Wauw, geweldig. Ik herinner me het geluk en de vreugde die ik voelde.”

Er was een tijd dat ook Dennett God nog kon bedanken. Maar dat heeft maar heel kort geduurd. Het waren de jaren dat hij als lagere schooljongen in het kerkkoor zong, iedere week naar de zondagschool toog en met grotere ijver dan zijn klasgenootjes de grote vragen van het protestantse geloof bestudeerde. “Ik nam het heel serieus. Maar op de middelbare school heb ik bedacht dat er niets van klopte.” Wat overbleef van de jongen die een “standaard protestante jeugd in een voorstadje” kreeg, is een “esthetische christen”. Dennett licht weer voluit als hij zichzelf dit hoort zeggen. “Door mijn opvoeding houd ik wel van de kunst, de muziek van het christendom. Het behoort allemaal tot mijn culturele erfgoed. Ik zing nog steeds in een koor, maar niet in een traditioneel kerkkoor. Wij zingen Bachcantates, veel mis-

sen, ik houd van de Mattheuspassie, de King Jamesversie van de bijbel. Maar ik houd niet van alles. Het Pasenverhaal vind ik veel te grotesk. Het moet voor mensen met een ander geloof toch heel vreemd zijn dat het christendom draait om zo iets gruwelijks als een kruisiging. Dat is toch ziek, echt ziek. Eigenlijk is het christendom een mix van perverse en mooie dingen. Ik houd alleen van het mooie.”

Riki Janssen

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

- FdCW (vakgr./comm./studiever.):** I. van de Leur, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 3883473.
FdEWB (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 3883705, voor vrijdag 12.00 uur.
FdG (vakgr./comm./studiever.): D. Hendriks, Fac.Bur. niveau 3, kamernr. 3224, UNS50, tel. 3881817, voor woensdag 12.00 uur.
FdGW (vakgr./comm./studiever.): D. Verheyen, Fac.Bur., niveau 1, kamernr. 1236, UNS50, tel. 3881739, voor woensdag 12.00 uur.
FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 3883003, voor vrijdag 13.30 uur.
Kennistechnologie (vakgr./comm./studiever.): M. van Wanrooij/ M. Geelen, Fac. Bur. Tongersestraat 6, tel.: 3883389, voor woensdag 12.00 uur
Psychologie (vakgr./comm./studiever.): A. Cuijpers / W. Schipper, Bur. Psych., DRT 10, tel.:3881886, voor vrijdag 12.00 uur.
Studenten (sport)ver./studentenpastoraten: Eva Rongen, Stud. zaken, Lenculenstraat 26, tel. 3883349, voor donderdag 12.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.
Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: Observant tel: 3883174

Promotie van ir. L.M. de Bruijn

Ir. De Bruijn verdedigt op 10 oktober, om 14.00 uur, zijn proefschrift 'Automatic Classification of Pathology Reports'. Prof.dr.ir. A. Hasman, prof.dr. J.W. Arends en prof.dr.ir. F.L. van Nes (TUE) zijn de promotoren.

Inauguratie van prof.dr. W.Th. Hermens

Prof. Hermens, bijzonder hoogleraar in de Moleculaire Fysica bij de FdG, houdt op 10 oktober, om 16.30 uur, zijn inaugurele rede. De titel van de rede is 'Het hart kent zijn geheimen'.

Samenwerking met Olympisch Comité

Het onderzoeksinstituut NUTRIM van de UM heeft een samenwerkingsovereenkomst getekend met het Nederlands Olympisch Comité/de Nederlandse Sport Federatie en de Nederlandse Triathlon Bond. De samenwerking heeft als doel de Nederlandse triathleten optimaal voor te bereiden op de Olympische Zomerspelen, die in 2000 in Sydney worden gehouden.

AVUM

AVUM e-mail: AVRL-secr@ri.unimaas.nl. Voorzitter: Susan Lemson, Heelkunde AZM, Deb 25 tel 3877355 e-mail s.lemson@AH.unimaas.nl. Iedereen die belangstelling heeft om binnen de AVUM een actieve bijdrage te leveren kan contact op nemen met de voorzitter of de contactpersoon van zijn/haar faculteit.

Contactpersonen: FdAW - Jeroen Rutten, Wisk, Tong 6, tel 3883503; FdCW - Eric Lemmens, Gesch, Kap 2, tel 3882533; FdEWB - Annelies Hogenbirk, Mw, Tong 53, tel 3883769; FdG - Joyce Curvers, Biochemie, UNS 50, tel 3881679; FdGW - Roosje van Gorp, Humane Biologie, Uns 50, tel 3881503; FdR - Nannet Heilhof, Publiekrecht, Bou 3, tel 3883344.

Activiteiten: Elke 2e maandag van de maand vanaf 20.00 uur borrelen in cafe Forum, St Pieterstraat 4. Vanaf september zijn er om de maand weer borrellezingen.

maandag 13 oktober: borrelen in cafe Forum vanaf 20.00 uur

Voor kopij: Eva Rongen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 3883349, voor donderdag 12.00 uur.

ALGEMEEN

PC-Prive project voor eerstejaars studenten

De inschrijving voor een PC van het PC-prive project voor eerstejaars studenten sluit op 24 oktober. Inschrijfformulieren zijn op te vragen via tel.nr. 043-3882041. Je kunt de aangeboden PC bekijken in de PC-shop van ICA, Looiersgracht 14. Openingsuren zijn 9-12 en 13-15 u. De uitlevering van bestelde PC's vindt plaats op 22 november. Marc de Lyon - Dienst ICA, Universiteit Maastricht

DIENST STUDENTENZAKEN

Informatiebalie

Lenculenstraat 26, openingstijden: ma t/m do 11.00-12.30 en 13.00-16.00u vr 10.00-12.00u. De informatiebalie is telefonisch bereikbaar, tel: 043-3883354.

Sportkaarten en informatie over sport

Ook voor informatie over sport en het afhalen van de sportkaarten kun je terecht bij de informatiebalie.

- 10-10 Promotie ir. L.M. de Bruijn, 14.00 uur, Aula Ts 53
- 10-10 Inauguratie prof.dr. W.Th. Hermens, 16.30 uur, Aula Ts 53
- 10-10 Symposium Belastingheffing in de 21e eeuw, 14.00 uur, Collegezaal Ts 53. Info: mw. A. Lankamp tel. 043-3883148
- 24-10 Inauguratie prof.dr. G.A.K. Heidendal, 16.30 uur, Aula Ts 53
- 30-10 Promotie drs. J.C.M. Dumoulin, 16.00 uur, Aula Ts 53
- 31-10 Inauguratie prof.dr. Ph.E.V.A. van Kerrebroeck, 16.30 uur, Aula Ts 53

- 05-11 Lezing Psychiatrie van dr. J.P. Selten, Universiteit Utrecht "Pre- en perinatale risico-factoren voor schizofrenie", 16.30 - 17.30 uur, azM nivo 1, vergaderkamer 3. Info: mw. Y. Stevens tel. 043-3877440
- 06-11 Promotie mw.dr. E.M. Baarends, 14.00 uur, Aula Ts 53
- 06-11 Promotie drs. A. Lammertsma, 16.00 uur, Aula Ts 53
- 07-11 Promotie R.D. Monning, 12.00 uur, Aula Ts 53
- 07-11 Promotie mr.dr. J.E. Boers, 14.00 uur, Aula Ts 53
- 07-11 Afscheidsrede prof.dr. J.J.C.B. Bremer, 16.00 uur, Aula Ts 53
- 19-11 CARIM lecture 1997. Lezing prof. P.F. Davies "Endothelial Mechanotransduction in Health and Disease", 16.00 uur, Blauwe Collegezaal, UNS 50. Info: secretariaat CARIM tel. 043-3881647
- 19-11 Lezing Psychiatrie van dr. D. Linszen, academisch medisch centrum Amsterdam "Behandeling van schizofrenie; onderzoek en praktijk", 16.30 - 17.30 uur, azM nivo 1, vergaderkamer 3. Info: mw. Y. Stevens tel. 043-3877440
- 20-11 Promotie ing. F.M.H.M. Dupuits, 12.00 uur, Aula Ts 53
- 20-11 Promotie S. Keman, MD, 14.00 uur, Aula Ts 53
- 20-11 Promotie drs. R.M.H. Wijnen, 16.00 uur, Aula Ts 53
- 21-11 Promotie E.M.M. Adang, 12.00 uur, Aula Ts 53
- 21-11 Dubbelinauguratie prof.dr. H.J.M. Peters en prof.dr. T. Broecker, 15.00 uur, Aula Ts 53
- 27-11 Promotie drs. H.A.M. Seelen, 16.00 uur, Aula Ts 53
- 28-11 Promotie drs. J.M. Groeneveld, 16.00 uur, Aula Ts 53
- 03-12 Lezing Psychiatrie van prof.dr. F. Verhulst, Sophia Kinderziekenhuis Rotterdam "Psychopathologie bij kinderen: een longitudinale perspectief", 16.30 - 17.30 uur, azM nivo 1, vergaderkamer 3. Info: mw. Y. Stevens tel. 043-3877440

Bureau Inschrijvingen

Tel.spreekuur: ma t/m vr 09.00-10.00u. Adres: Lenculenstraat 26, tel: 043-3883979.

Studentengegevens

Het Rotterdam Institute for Social Policy Research (RISBO) heeft t.b.v. een onderzoek naar de relatie tussen werken, leergedrag en studietempo van studenten in het WO, student-gegevens opgevraagd van ingeschreven voltijd studenten. In het kader van de wet Persoonsregistratie kunnen studenten, die hier tegen bezwaar hebben, binnen een week schriftelijk beroep aantekenen bij mw. L. van Copenolle, hoofd dienst Studentenzaken, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Studentendecanaat

Inloopsprekuren: di en do van 14.00-16.00u. Lenculenstraat 26. Tel.sprekuren: ma t/m do van 13.30-14.00u. tel: 043-3883329.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsychologen dhr. Ruud vd Berg of mw Heiny Eilkes kun je een afspraak maken via de Informatiebalie, Lenculenstr. 26, tel: 043-3883354.

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES

ICHTHUS

CSV ICHTHUS is een christelijke studentenvereniging, die het geloof in JEZUS CHRISTUS voorop stelt. Dit doen we door bijbelstudiegroepen, lezingen, recht- en filosofiekringen, etcetera. Naast de gewone kringen, hebben we ook een fundamentelekring en een kring voor buitenlandse studenten. 12-10 Koffie bij Heidi tel:043-3613063. Als je vrijblijvende informatie zou willen ontvangen over ICHTHUS, surf, mail of bel even: *** <http://www.unimaas.nl/~ichtus> *** Heidi H.Arends@student.unimaas.nl, tel. 3613063

INTEGRAND

Beginnen de gewone bijbaantjes je een beetje te vervelen en ben je er aan toe om de theorie eens in de praktijk te brengen? Schrijf je dan in bij Integrand. Integrand is een landelijke non-profit organisatie die bemiddelt tussen vergevorderde academici en pas afgestudeerden enerzijds en het bedrijfsleven anderzijds voor praktijkopdrachten en vacatures. Opdrachten kunnen zowel parttime als fulltime zijn. Wij hebben opdrachten en vacatures voor studenten van alle studierichtingen. Op dit moment hebben wij de volgende opdrachten open staan: (E9707) Organisatie/Financiering, (M9750) Financiering bij een bekende bank in Maastricht, (M9759) Marketing, (T9704) Marketing voor een multinational, (M9743) Marketing/Informatiekunde, (M9758) Automatisering, (M9738) AO, (M9745) Management Information Systems, (M9744) Duits en verschillende technische opdrachten, (M9751) Rechten, (U9702) Fiscaal Recht, (M9755) & (M9757) Technisch, (M9737) CadCam tekenaar. Daarnaast hebben wij de volgende vacatures: (A9701) Alle richtingen met affiniteit voor computers, (N9701) Financieel adviseur, (M9747) BE met p.d.o. accountancy, (M9714) Risicomanager. Tevens bemiddelen wij voor stages bij Mees Pierson, Procter & Gamble, en Moret, Ernst en Young. Voor dit laatste bedrijf zoeken wij met spoed mensen die geïnteresseerd zijn in een afstudeeropdracht, zeer goede begeleiding!! Studenten die het blok **advertising management** lopen kunnen tijdens het blok een opdracht lopen die direct gerelateerd is aan advertising management. Heb je interesse in een opdracht, stage, of vacature, kom dan bij ons langs of bel en noem dan het nummer dat correspondeert met de opdracht. **Integrand Maastricht**, Oude Tweebergerpoort 2 (naast America Today), tel: **043-388 33 97**.

OURANOS

JfV Ouranos, Zwingelput 4, 6211 KH Maastricht, tel: 3883071. Spreekuur 12.30-13.30u, iedere werkdag behalve woensdag. - Actieve leden gezocht, inlichtingen tijdens spreekuur. - BLOKFEEST 13 NOVEMBER - Borrel elke eerste donderdag van de maand.

SIB-Maastricht

SIB is een landelijke vereniging met internationale onderwerpen, met vestigingen in alle grote studentensteden, dus ook in Maastricht. Onze vereniging is opgesplitst in werkgroepen, o.a. Werkgroep Internationaal Koken: vergadert en eet regelmatig samen (bel Mirka 3479047). Op di 28 okt om 18.30u organiseren ze een Europese Maaltijd. Werkgroep Afrika gaat misschien een excursie naar het Afrika museum in Brussel maken. Voor informatie, meld je bij Nicolien (3256511). Werkgroep Zuid-Amerika gaat onder andere een avond Spaanse les verzorgen. Geïnteresseerd, bel Carlijn (3250428). Kom eens langs! Of bel ons maandagavond tussen 20.00-21.00u tel:3883500. SIB is it!

Tafelstraat 13

Agenda Tafelstraat 13
 Ma 13-10 20.00u. Open Avond serie Wereldreligies: Hindoeïsme
 Di 14-10 18.00u. Koorrepitie; 20.00 u. Intuïtief Tekenen
 Wo 15-10 16.30u. Meditatiegroep; 20.00 u.
 Do 16-10 17.00u. Vespermeditatie (St. Janskerk, Vrijthof) 18.00 u. Tafelen, samen koken en eten, geef je op voor 12.30 uur; 20.00 u. Spiritualiteitsgroep
 Welkom om zomaar eens langs te komen, ook voor een gesprek. tel: 3215651.

CWSv.ORAKEL

* Orakel op INTERNET. Bezoek onze home page. Je kunt ons vinden op <http://www.Unimaas.nl/~orakel>.

EFM

EFM Algemeen

De economische Faculteitsvereniging Maastricht is een faculteitsvereniging met als doel het behartigen van de belangen van de studenten Economie, Econometrie, Fiscale Economie en Internationale Bedrijfskunde in de ruimste zin des woords.

EFM Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM display op de eerste verdieping van Abstraat 4. Deze display staat boordevol informatie over lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten

verenigingen en stichtingen. Verder liggen er inschrijfformulieren voor allehandige business courses en brochures over loopbaanperspectieven bij diverse bedrijven. En pi bureau lbenusst

Imperator

September/October: Company visits 2.1 IB

VBGGK

workshop op za 22 nov '97 door Meta Daniëls en Ton Haans (psychotherapeut/ ervaringsdeskundigen): "Positieve en negatieve identificatie met de cliënt in de GGZ". inschrijving: ma (9.30- 12.30) Heidi, 0433611855/ wo (15.30- 18.00) Jeannie, 0434501008.

Studievereniging Beleid en Beheer van de Gezondheidszorg

Het jaar is weer begonnen, vandaar dat de SBBG alle Beleid en Beheerders M@stromers oproept om (weer) lid te worden. De SBBG staat voor gezellige en leerzame activiteiten en bewaakt bovendien de kwaliteit van het onderwijs. Natuurlijk kun je ook actief lid worden. Voor meer informatie kun je terecht bij Jacqueline (tel: 0430362623)

Workshop VBGGK

VBGGK organiseert workshop op za 22 nov '97 met Meta Daniëls en Ton Haans (psychotherapeuten psychologen en ervaringsdeskundigen): "Positieve en negatieve identificatie met de cliënt in de GGZ". Over de mogelijke traumatische ervaringen van de therapeut in de therapeut-client relatie. Info en inschrijving: ma (9.30- 12.30) Heidi, 0433611855/ wo (15.30- 18.00) Jeannie, 0434501008.

GVO-TRIANO

De studievereniging van GVO zoekt nieuwe (passieve en actieve) leden! Heb je interesse voor de Activiteiten-, Nieuwsbrief-, Sponsor- of Onderwijscommissie wil je gewoon meer informatie, bel Ischa 043-3219002. Ook hebben we nog blouses (koningsblauw, f50,-, one-size-fits-all), jaarwerk-stukbrochures (f1,50) en smoeleboeken (f1,50) in de aanbieding. Hiervoor kun je bellen naar Joske (043-362623).

JSV Imperator

*15 oktober: bezoek/rondleiding met koffie, Rechtbank Roermond, verzamelen om 11:00 uur bij Bruna (station). We wonen daar enkele zaken bij. *mensen die "Wiarda" besteld hebben: waarschijnlijk deze week ophalen, anders bellen we je om je de blijde boodschap te verkondigen. Tevens toetsenborrelen te koop bij ons! Bezoek voor info en de boeken natuurlijk onze stand op de Nieuwenhof, alle dagen, behalve woensdag, van 11:00-13:00 uur *borrels voorlopig in het Carrillon op de Markt JSV Imperator: kamer 2.313, postbus 616, 6200MD, 043-3882024 <http://www.unimaas.nl/~imperato>

FIRST Maastricht

FIRST Maastricht is de studievereniging voor alle studenten fiscale economie en fiscaal recht. We houden ons bezig met het organiseren van, onder andere, zingen, bedrijfsbezoeken en borrels. Daarnaast brengt FIRST vier keer per jaar het blad FIRM uit met daarin artikelen over allerlei interessante fiscale onderwerpen, verenigingsnieuws en verdere informatie. De activiteiten die we de komende tijd organiseren zijn: *14-10: Borrel in Café de Swaen, markt 68 vanaf 20.00 uur. *05-11: Bedrijfsbezoek aan Moret Ernst & Young in Maastricht. *10-12: De tweede FIRST Fiscale Bedrijvendag! Wil je meer informatie over FIRST? Bel dan dinsdags of donderdags tussen 11.00 en 12.00 uur naar de verenigingskamer: 043-3883588, of kom even langs op de Looiersgracht 12-14, kamer 1002. Je kunt ook een van de volgende bestuursleden bellen: Theo (043-3510422) of Roel Schrijnen (046-4525299). Bezoek FIRST ook eens op internet: <http://www.unimaas.nl/~first>

Stichting Jurist in Bedrijf

Stichting Jurist in Bedrijf is een organisatie van en voor studenten. Onze doelstelling bestaat er uit rechtenstudenten over hun beroepsmogelijkheden te informeren. Om deze doelstelling te verwezenlijken organiseren wij activiteiten als bedrijfsdag, sollicitatietraining, business course, individuele gesprekkendag en een opleidingsmiddag. Bovendien publiceert JIB om de twee maanden een Bulletin. De datum voor de Bedrijven-en Instellingendag is gesteld op 18 februari 1998. aansluitend vindt de Individuele Gesprekkendag plaats op 11 maart 1998. Op 26 november aanstaande vindt de opleidingsmiddag plaats, let op de posters aan de publicatieborden op de Universiteit. Wil je meer informatie over JIB of over haar activiteiten dan kan je iedere werkdag terecht tussen 10.00-12.00 uur bij de JIB-kamer (kamer 3.219 O.G.) of bellen op 043-3883106, ook tussen 10.00 uur en 12.00 uur.

INFORMATIECENTRUM VOOR STUDIE EN LOOPBAAN

Arbeidsmarkt

EMDS (Expertise in International Recruitment): EMDS organiseert op 11 oktober 1997 een tweedaags evenement voor studenten (moeten in 1998 afstuderen) en pas afgestudeerden die in contact willen komen met multinationalen zoals Andersen Consulting, Bayer, Commerzbank, Hewlett Packard, Marks Spencer enz. Inschrijven kan tot 15 oktober 1997.

8th International Career Forum in Europe. Een internationaal wervingsevenement met deelnemers, w.o. multinationals, uit Europa, Amerika en Azië. Kennis van de Engelse en Aziatische taal (of als alternatief een andere Europese taal) is een voorwaarde. Relevante werkervaring is wenselijk. Wanneer: 14 en 16 november 1997. Waar: Japanese-German Center, Berlijn. Inschrijven kan tot: 31 oktober 1997.

Buitenland

Jongerenuitwisseling Limburg-Benin 1998/1999: Drie maanden werken en wonen in Afrika. Een unieke kans om een andere cultuur van dichtbij te leren kennen. Ben je tussen de 17 en 21 jaar, woon je in Limburg en vind je het leuk om voorlichtingsactiviteiten op te zetten en uit te voeren, dan is dit de kans. Eén voorwaarde: kennis van de Franse taal noodzakelijk. Bel: 0475-315055.

Wereldreizigers gezocht! Jongeren die de cultuur van een land van dichtbij willen meemaken en die kritisch willen kijken naar de wereld en zichzelf, kunnen met Missie en Jongeren voor een periode van 3 tot 12 maanden naar Afrika, Azië, Latijns-Amerika of Europa. Ga naar het oriëntatieweekend van vrijdag 24 okt. tot zondagmiddag 26 okt. Kosten: f 40,-. Meer info: 0485-575530

NACEE (Netherlands America Commission for Educational Exchange): De Nederlandse NACEE stelt 7 beurzen beschikbaar voor beurspromovendi, AIO's en OIO's die werkzaam zijn aan een Nederlandse universiteit om een periode van onderzoek te doen in de VS door te brengen. Uiterste indiendatum: 1 december 1997. Meer informatie over studeren in Amerika? Bezoek de website: <http://homepages.sara.nl/nacee>

Bij het ISL kan men altijd terecht voor meer informatie tijdens de openingstijden: ma t/m do 11.00-16.00u en vr 10.00-12.00u. Bouillonstraat 3.

STUDIUM GENERALE

DE MENS ALS GASTHEER OF GELEGENHEIDSGEVER? Lezing door prof. dr. H. Verbrugh, hoogleraar klinische microbiologie, EU Rotterdam. Ons spijsverteringsstelsel bevat miljarden bacteriën. Deze spelen niet alleen een belangrijke rol bij de verdediging tegen microbiële indringers van buitenaf, maar zijn ook essentieel voor onze spijsvertering en onze totale fysiologie. Donderdag 9 oktober, 20.00 uur, Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4.

Bulletin

CAFÉ CHANTANT
 Het café chantant biedt aan alle verborgen talenten die zingend de afwas doen en/of de afwas doen zingend. Een unieke kans om voor het voetlicht te treden. Een professionele band zorgt voor de muzikale begeleiding. **Schrijf je in bij het Bureau SG: 043-3883541.** Vrijdag 10 oktober, 20.30 uur, Foyer Kumulus, Looiersgracht 89. Toegang: gratis.

Fortunes of Memory
 Erapering door mw. prof. dr. E. Loftus, hoogleraar psychologie, Un. van Washington. Veel mensen die in de jaren '90 hulp zochten voor uiteenlopende psychische problemen ontdekten tijdens de therapie dat zij in hun jeugd seksueel misbruikt waren. In deze lezing staan de volgende vragen centraal: zijn de herinneringen waar en werden ze door de therapie met succes geactiveerd? Zijn het herinneringen die onbewust tot stand kwamen? Zijn het symbolische uitdrukkingen, historische gezien vals, maar die wel een onderliggende werkelijkheid verbeelden? Loftus laat zien dat inzichten uit de cognitieve psychologie en de effectieve ontdekkingen op het gebied van geheugenstoornissen licht kunnen werpen op deze zaak. Loftus is bij het grote publiek bekend als getuige-deskundige onder andere de processen Oliver North, Rodney King en Michael Jackson. **Vrijdag 15 oktober, 20.00 uur, Aula, Tongersestraat 53.**

WETENSCHAPSWINKEL

Wetenschapswinkel bemiddelt bij het vinden van student-onderzoekers voor onderzoeksvragen van niet-commerciële maatschappelijke organisaties. **De volgende onderzoeksvragen staan open:**
 - Mogelijkheid van betaalde stage bij Gemeente Sittard: toetsing van beleidsvoorwaarden op (neven)effecten voor emancipatieprocessen (BB).
 - Evredensonderzoek bij vluchtelingenwerk.
 - Geschiedenis van het Limburgs Carnavalsmuseum (CWS).
 - Marketingonderzoek voor een kamerbemiddelingsbureau (BE).
 - Het Limburgs Museum: medewerking aan het project trietulen in Limburgse bezinnen (onderzoek van notariële archieven, fotomateriaal, literatuur van 1750-1850).
 - Afgestudeerden zijn van harte welkom.
 - Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 3883120.

SPORT

EXTRA BALIE IN SPORTHAL RANDWIJK
 Voor de onverwachte toestroom geïnteresseerden voor een sportkaart, zijn de normale balietijden niet toereikend. Om een goede dienstverlening te garanderen, zijn er twee extra balietijden op ma en do van 17.00-18.00 uur in sporthal Randwijk. Aanvragen kunnen uitsluitend betaald worden met een betaalcheque. De extra openingstijden gelden van ma 22 sept t/m do 30 okt.

LV+S 1997-1998
 Om gebruik te kunnen maken van de voorzieningen LV+S is het bezit van een sportkaart verplicht. De bedragen zijn: UM- en HBO-studenten f 75, Medewerker UM, aio's en AZM f 100,-. Voor het aanvragen/afhalen van sport-kaarten voor het inschrijven van cursussen/competities kan men terecht aan de balie van Studentenzaken, Lenculenstr. 26. Openingstijden balie: ma t/m do van 11.00-12.30 en 13.00-16.00u, vr 10.00-12.00u.

Maastrichtse Studenten Tennisvereniging STENNIS
 Wat heeft STENNIS jullie te bieden? Toernooien, clubkampioenschappen, competities etc. Ook krijg je korting op tennisslessen. Om lid te worden van STENNIS betaal je slechts f 55,-, dit is inclusief het KNLTB-lidmaatschap. Enige voorwaarde is dat je in het bezit bent van een sportkaart. Inschrijven kun je op onze borrel in Cafe Clinique op maandag 15 en 22 sept. vanaf 21.00u. Voor meer info kun je terecht bij Rob 3215402, Marieke 3215402, Marieke 3216408 of Corine 3257127.

Triathlon met de sportkaart?
 Mensen die geïnteresseerd zijn in het beoefenen van de triathlon met de sportkaart, kunnen contact opnemen met Mark van Hoorn, tel. 043-3254851.

ALMA
 UC Hasselt organiseer op 7 en 8 november a.s. een ALMA-toernooi samen met de UM, Luik en Aken. Informatie bij de balie LV+S, Lenculenstr.26 tel. 043-3883135 en/of bij de MUSST tel. 043-3883080.

Maastrichtse Studentenatletiekvereniging UROS
 De trainingen zijn op dinsdag- en donderdagavond van 19.30-21.00u. op de atletiekbaan bij Jekerdal. Kom eens mee trainen! Op het programma staat verder: borrel in de Perroen op donderdag 9 okt. en het Uros-ledenweekend 24-25-26 okt. a.s. Geef je hiervoor snel op! Meer info bel: Masja 3620903 of Mieke 3637824.

TRAININGSTIJDEN VELDVOETBAL GEWIJZIGD
 De trainingstijden van het veldvoetbal bij D.B.S.V. in Sportpark Heugem waren op dinsdag van 18.00-19.30 uur. DIT IS NU: DINSDAG VAN 19.30-21.00 UUR.

M.A.R. Grieten
 De M.A.R. Grieten (Maastrichtse Rugby Grieten) zoeken nieuwe leden! Heb je zin om (zonder verplichtingen) een keertje te komen kijken of mee te trainen? We trainen iedere dinsdag en donderdag 19.00-21.00u. in sportpark West aan de Oude Rijn, Malberg. Voor degenen die niet weten waar dit is, staan we iedere dinsdag en donderdag bij de klok op het Vrijthof om 18.30u. Meer informatie: tel. 14, of Marieke tel: 3626067 of Hetti tel: 3212724.

Voetbal voor Studenten
 Wekelijks spelen twee herenteams, Red Socks I en II, en één damesteam, Black Stockings, in de Limburgse KNVB-competitie. Daarnaast trainen we op dinsdag en vrijdagavond. Nieuwe leden zijn altijd welkom en gewenst. Sportkaart niet nodig. Interesse? Bel Rafi (3251522) of Joep (3633393).

Cultuurwetenschappen

Voor kopij: I. van de Leur, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 33883473.

Geneeskunde

Voor kopij: Danielle Hendriks, Fac.Bur. niveau 5, kamernr. 5002, DOT 10, tel. 3881817, voor donderdag 12.00 uur

Bureau Onderwijs

vrijdagmiddag 24 oktober a.s. is de Informatiebalie van Bureau Onderwijs FdG gesloten

BLOKTOETS FdG

Bloktoets 1.1, vrijdag 10 oktober '97, 09.00 - 11.00 uur, Sporthal De Heeg
 Bloktoets 2.1, vrijdag 10 oktober '97, 13.00 - 15.00 uur, Sporthal De Heeg
 Bloktoets 3.1, maandag 13 oktober '97, 09.00 - 11.00 uur, Sporthal De Heeg
 Bloktoets 4.1, maandag 13 oktober '97, 13.00 - 15.00 uur, Sporthal De Heeg
LET OP IN WELKE SPORTHAL U ZIJN MOET!!!!

GEZOCHT:

Geneeskundestudenten (tweede of derde jaars) voor het uitvoeren van statusonderzoek voor het project "Inflammatoire darmziekten Zuid-Limburg". Er wordt onderzoek gedaan naar het ontstaan en het beloop van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa en tevens naar de kwaliteit van leven van patiënten met deze inflammatoire darmziekten. Het statusonderzoek wordt uitgevoerd in zes ziekenhuizen in Zuid-Limburg. Het is mogelijk om naast het uitvoeren van het statusonderzoek onderzoek te doen in het kader van een wetenschapsstage. Voor informatie en reacties: Mw. M van de Kruis (bereikbaar op dinsdag en woensdag), gastro-enterologie, AZM, Tel.: 042-3875361.

Mededelingen van de Examencommissie

De secretaris van de examencommissie is mevrouw Resi Peters. Het wekelijks spreekuur is op woensdagen van 09.00-11.00 uur kamer 0.029. Zij is telefonisch bereikbaar via telefoonnummer 043 - 388 3487 op **woensdag, donderdag en vrijdag.**

Studieadviseur

De studieadviseur van CWS is Thijs Hoex. Met ingang van september kun je bij hem terecht op het inloop-spreekuur, iedere dinsdag en vrijdag van 09.30 - 10.30 uur, kam er 0.038). Een afspraak voor een gesprek buiten het spreekuur kun je maken via de telefoonnummers 388 3616/3486.

Bureau Internationalisering

Het Bureau Internationalisering (kamer 1.027) heeft op maandag t/m donderdag spreekuur van 10.00-12.00 uur.

Economische wetenschappen en bedrijfskunde

Voor kopij: B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 3883705, voor vrijdag 12.00 uur.

Aan de studenten die hebben deelgenomen aan de vaardigheid 'Communicatie en leiderschap' (code 5032T)

Aangezien uit de evaluaties is gebleken dat de meeste deelnemers de vaardigheid zeer hebben gewaardeerd, willen wij jullie wijzen op de mogelijkheid de Leader Effectiveness Training, zoals ontwikkeld door Gordon, particulier te volgen. Voor meer informatie hierover kun je contact opnemen met mw Piety van der Nagel, secretariaat Organisatie (kamer 2.065; telefoon 388 3812)

Afwezigheid studieadviseur

De studieadviseur is niet aanwezig van 20 oktober tot en met 24 oktober. In die week vervallen de telefonische en open spreekuren. Het eerstvolgende telefonische spreekuur is op maandag 27 oktober 1997 van 13.30-14.00 uur, en het eerstvolgende reguliere spreekuur is dan van 14.00-15.00 uur.

Voorwaardelijke toelating na blok 1 tot het tweede jaar

Voor studenten die, op basis van de toetsen na blok 1, in aanmerking denken te komen om voorwaardelijk toegelaten te worden tot het doctoraal, is er een extra spreekuur op maandagochtend 27 oktober van 9.30-11.00 uur bij de studieadviseur, R. Pans, kamer 3052A. Dit spreekuur dient uitsluitend voor toelating tot het doctoraal.

Adresgegevens basis-doctoraal en doctoraal studenten FdEWB

Bij het Bureau Onderwijs is een verzoek binnengekomen van UniConsult om, in verband met toezending van informatie over de activiteiten van UniConsult, N.A.W.-gegevens van alle doctoraal studenten vrij te geven. Mocht u **bezuur hebben tegen het vrijgeven van uw gegevens**, dan dient u dit uiterlijk 16 oktober a.s. schriftelijk aan Bureau Onderwijs, via gele brievenbus bij kamer 0008, door te geven. In dat geval zullen uw NAW-gegevens niet worden doorgegeven.

Onderwijsprijs 1997

Ter bevordering van de kwaliteit van het onderwijs looft de faculteit jaarlijks 3 onderwijsprijzen uit: een prijs voor een structureel goedlopend project (f 15.000,-), een prijs voor een structureel goed functionerende tutor/docent (f 10.000,-) en een aanmoedigingsprijs (f 5.000,-). Wil jij een project, groep van medewerkers of medewerker nomineren, stuur dan uiterlijk **vrijdag 28 november a.s.** de kandidaatstelling (voorzien van een motivatie) aan Bureau Onderwijs (via de gele brievenbus bij Onderwijsbalie).

Macroeconomie en Economische Politiek (code 1203)

De verplichte literatuur voor dit vernieuwde basisdoctoraal blok is: Burda M. and C. Wyplosz (1997), Macroeconomics, A European Text, Oxford University Press. prof.dr. J. Muysken, blokcoördinator

Spreekuur verroosting

In de week van 13 t/m 17 oktober worden verbouwwerkzaamheden verricht aan kamer 3.073. Daarom zullen de spreekuren van de verroosters die week plaatsvinden in de Onderwijsbalie op het reguliere tijdstip (10.30 - 11.00 uur).

Bureau Internationalisering

Voor studeren in het Buitenland 1997/1998 zijn o.a. de volgende plaatsen beschikbaar voor het tweede semester: Milaan, Trento, Poitiers, Brandeis, Bamberg, Trier, Hannover, Regensburg, Namur. Meer informatie bij Bureau Internationale Betrekkingen k. 3030. Spreekuren ma, di, don, vrij 10.30-11.00, woensdag 14.00-16.00.

Reductiebureau

Het Reductiebureau is vanaf week 2 op de volgende tijden geopend: dinsdag, woensdag en donderdag van 10.30 tot 12.30. Eventuele extra openingstijden worden aangekondigd bij het Reductiebureau (kamer 0.007). Wegens een misverstand zijn de volgende boeken verkeerd geleverd: Organisatie (Kunst) en Organization Theory and Design (Daft). Deze boeken kunnen tijdens openingstijden worden omgeruild. Onze excuses voor het ongemak.

Geneeskunde

Voor kopij: Danielle Hendriks, Fac.Bur. niveau 5, kamernr. 5002, DOT 10, tel. 3881817, voor donderdag 12.00 uur

Bureau Onderwijs

vrijdagmiddag 24 oktober a.s. is de Informatiebalie van Bureau Onderwijs FdG gesloten

BLOKTOETS FdG

Bloktoets 1.1, vrijdag 10 oktober '97, 09.00 - 11.00 uur, Sporthal De Heeg
 Bloktoets 2.1, vrijdag 10 oktober '97, 13.00 - 15.00 uur, Sporthal De Heeg
 Bloktoets 3.1, maandag 13 oktober '97, 09.00 - 11.00 uur, Sporthal De Heeg
 Bloktoets 4.1, maandag 13 oktober '97, 13.00 - 15.00 uur, Sporthal De Heeg
LET OP IN WELKE SPORTHAL U ZIJN MOET!!!!

GEZOCHT:

Geneeskundestudenten (tweede of derde jaars) voor het uitvoeren van statusonderzoek voor het project "Inflammatoire darmziekten Zuid-Limburg". Er wordt onderzoek gedaan naar het ontstaan en het beloop van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa en tevens naar de kwaliteit van leven van patiënten met deze inflammatoire darmziekten. Het statusonderzoek wordt uitgevoerd in zes ziekenhuizen in Zuid-Limburg. Het is mogelijk om naast het uitvoeren van het statusonderzoek onderzoek te doen in het kader van een wetenschapsstage. Voor informatie en reacties: Mw. M van de Kruis (bereikbaar op dinsdag en woensdag), gastro-enterologie, AZM, Tel.: 042-3875361.

Oproep studenten FdG en FdGW voor medewerking onderzoek Kinder-geneeskunde

Sinds twee jaar loopt het groei-onderzoek Zuid-Limburg, waarbij 2000 kinderen op lagere en middelbare scholen gemeten worden. Voor deze metingen is de hulp van enthousiaste studenten onmisbaar. Voor de periode van 27-10 tot 14-11 zoeken wij studenten die meerdere dagen tussen 8.00 en 15.00 uur kunnen meewerken. Wij zorgen voor vervoer, lunch en een feest na afloop van de meetperiode. Opgave via de intekenlijsten op de faculteit of via e-mail: B.vanBavel@student.unimaas.nl

De studentenfractie Geneeskunde (SFG) en het KO-beraad zijn op zoek naar twee (aanstaande) co-assistenten die zich per 1 november actief willen bezighouden met het onderwijs in de co-schappen.

-Een student voor de commissie PMO 5-6 die zich bezighoudt met alle aspecten van het onderwijs in de postdoctorale fase. Bel voor info Rogier: 043-3252370.
 -Een student voor de commissie van Meyenfeldt, een subcommissie van de examencommissie, die de wijze van beoordeling van de co-assistent tracht te verbeteren. Bel voor informatie Marianne: 043-3253157.
 Aanmelden voor deze commissies kan tot 27 oktober bij leden van de SFG, het KO-beraad en bovengenoemde personen.

Sportgeneeskunde in Zweden

Voor een beperkt aantal studenten bestaat de mogelijkheid om een of meerdere modules Sportgeneeskunde te volgen aan de Linköping Universiteit in Zweden. In totaal worden er 4 modules gegeven die toegankelijk zijn voor studenten van de Universiteit Maastricht:
 1. Toegepaste Sportgeneeskunde (6 oktober - 1 november)
 2. Sportfysiologie, voeding, doping en hormonen (11 november - 15 december)
 3. Biomechanica (12 januari - 13 februari)
 4. Onderzoeksmethoden en Sportgeneeskunde (23 februari - 9 april). Deze module kun je alleen volgen als je ook module 1 tot en met 3 gevolgd hebt. Wanneer meer informatie wenst over dit programma-aanbod of wanneer je interesse hebt om één of meerdere modules te volgen op Linköping University in Zweden, geef dit dan zo spoedig mogelijk door aan: Marion Aarts Infotheek Bureau Internationale Betrekkingen FdG Universiteitsingel 50 nivo 1, kamer 1.143 telefoon 388 1173. Openingstijden Infotheek: maandag en dinsdag van 12.30 tot 14.00 uur donderdag van 10.00 tot 11.00 uur.

Gezondheidswetenschappen

Voor kopij: D. Verheyen, Fac.Bur., niveau 1, kamernr. 1236, UNS50, tel. 3881739, voor woensdag 12.00 uur.

Gevraagd: REDACTIELEDEN SPECTRUM EN SANITAS ET SCIENTIA

Wij zoeken medewerkers en studenten die meewillen werken c.q. schrijven aan de facultaire bladen. Voor meer informatie: Lilian Klinkenberg, tel. (388)1455, k.1.250.

Jaarwerkstuk en stages 'Ziek van de Liefde'

In het kader van de herziening van 'Ziek van de liefde', een lespakket over preventie van aids en soa voor havo/vwo, zijn er voor GVO studenten mogelijkheden voor het schrijven van een jaarwerkstuk en twee stageplaatsen bij de SOA Stichting en NIGZ. De herziening van het lespakket zal worden uitgevoerd volgens het Intervention Mapping protocol. Het jaarwerkstuk betreft een literatuuronderzoek determinanten van veilig vrijen. Periode: zo spoedig mogelijk.
 Stage 1 betreft secundaire determinantenanalyse, specificatie van programma-leerdoelen, toepassing van theorieën en pretest onderzoek van lesmaterialen. Stage 2 betreft een onderzoek in het onderwijsveld in het kader van de implementatie het herziene lespakket. Periode voor beide stages: zo spoedig mogelijk, uiterlijk december 97/ januari 98.
 Bel voor meer informatie: Herman Schaalma 043 3882408 (privé: 3254431).

Onderzoekstage gezondheidsbevordering in Nederlandse ziekenhuizen

Voor: Student Gezondheidsvoorlichting, Beleid & Beheer.
 Nederlandse ziekenhuizen worden naast initiatieven gericht op de kwaliteit van zorg voor patiënten ook wel gezondheidbevorderingsprojecten uitgevoerd die zijn gericht op allen die wonen en werken in de instelling, zoals b.v. 'stoppen met roken' programma's en sport en bewegingsactiviteiten voor personeel. De bedoeling hiervan is meestal het bevorderen van een gezond werk en leefklimaat in de instelling. Er bestaat echter nauwelijks inzicht in de aard en omvang van dergelijke projecten en initiatieven. Het is de bedoeling dat in de stage deze projecten en initiatieven in de Nederlandse ziekenhuizen systematisch worden geïnventariseerd en beschreven. Aanvang stage: Januari/februari 1998; Stageplaats: NIGZ, Woerden; Begeleiding: Gezondheidsvoorlichting en B&B; Inlichtingen: B. van den Borne (GVO)3882406.

Onderzoekstage rouwverwerking

Voor: Student GVO, GGK, VW of Huisarts in opleiding.
 Communicatie in het gezin en rouwverwerking.
 De communicatie in een gezin over de naderende dood in de periode vóór het overlijden van een terminale patiënt kan van invloed zijn op de manier waarop het overlijden wordt verwerkt door de nabestaanden en kan het wel of niet ontstaan van een pathologisch rouwproces bepalen. In de onderzoekstage wordt een pilot-studie gedaan in de vorm van een retrospectief onderzoek bij partners (en familieleden) een jaar na het overlijden van de patiënt. Aanvang stage: zo spoedig mogelijk/in overleg Stageplaats: nog te bepalen Begeleiding: Gezondheidsvoorlichting en Huisartseneeskunde. Inlichtingen bij: B. van den Borne (GVO)3882406, H. Crebolder (HAG, 2337), C. Spreuwenberg, (AZM, 7392), email m.slangen@gvo.rulimburg.nl, Vakgroep GVO-RL tel 043-3882406, P.O.Box 616, fax 043-3671032, 6200 MD Maastricht.

Stages in:

- *Venezuela, Fundacion Antitabaquica Libre de Humo (GVO, spaans, tabaksbeleid bij ex-minister van Volksgezondheid prof. Adrianza).
- *Indonesia, Thamrin Hospital Foundation (strategische beleidsontwikkeling private ziekenhuisketen olv. ex B&B/GW Drs daan van der Wekken).
- *Thailand, Bangkok, Action on Smoking & Health Foundation (GVO, preventie via scholen, bij Dr.Prakit & Bung-On op ASH Office).
- *WHO/Head Quarters Geneve, Zwitserland, Programme on Substance Abuse (supranationaal tabaksbeleid, wetgeving en beleid; Gezondheidsrecht). Info bij: Dr. Hans Adriaanse, vakgroep GVO, 3882226 of 06.53.446.341.

Mededeling voor GVO studenten

gezondheidscentrum Hoensbroek noord heeft een stagemogelijkheid binnen het volgende project: Enige jaren geleden heeft Dr. Dean Ornish aangetoond (The lifestyle Heart Trial San Francisco, 1990) dat met een intensieve levenswijze verandering het progressieve proces van kransslagadervernauwing tot staan of zelfs omgekeerd kan worden. In 1994 heeft een multi-disciplinair team uit het Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord bij 10 hartpatiënten (en partners) een vergelijkbaar life-style project uitgevoerd met vergelijkbare resultaten. De mogelijkheden om invulling aan de stageplaats te geven liggen op het punt van - evaluatie onderzoek; instrument-ontwikkeling en effectmeting - ondersteuning van staf bij ontwikkeling en uitvoering van het programma, in welke vorm en onder welke voorwaarden heeft een veranderingsprogramma de meeste kans van slagen? - begeleiding van groepen hartpatiënten
 Kontaktpersonen: Drs Peter Voorhoeve, huisarts gezondheidscentrum, Drs Hans Jonker, directeur gezondheidscentrum tel 045-5214821, Frans Gerards, (stage, coördinator vakgroep GVO) tel (388)2406.

GRAND CAFE

dagschotel

varkenshaas met champignonsaus aardappelgarnituur & salade

op vertoon van studentenkaart f12,50

studentenschotels f10,-

Paella met vis

Italiaanse varkenssteak met aardappelschijfjes & salade

wij zijn nog op zoek naar enkele gemotiveerde, gezellige krachten in de bediening

MOMUS

GRAND CAFE MOMUS
VRIJTHOF 8 MAASTRICHT
KORR. ADRES: POSTBUS 130
6200 AC MAASTRICHT
TELEFOON (043) 321 19 37
TELEFAX (043) 325 98 41

Rijschool Wellmann

Altijd dezelfde instructeur
Lessen in VW Golf
Proefexamens
Spoedcursussen
Volgens fasenleerplan

De beste garantie voor je rijbewijs

Breemakergaard 73 Tel.: 043-3613798
6227 HR MAASTRICHT Autotel.: 06-52936738

Ontdek het leven in City OnLine.

Maastricht en Heerlen bestaan nu ook op Internet. In City OnLine vind je theaters, bioscopen, winkels, nieuwtjes uit je eigen stad en kun je chatten met medebewoners. Bovendien woon je nu in de leukste straat van het net.

www.city.nl

Heerlen & Maastricht

DRUKWERK
van concept tot realisatie

datawyse
boekproducties

boek- en grafische producties
uitgeverij Universitaire Pers Maastricht

Datawyse bv tel. 043-3545100
becanusstraat 13 fax 043-3545109
6216 bx maastricht e-mail: datawyse@pi.net

SQUASH CENTRUM

Brusselsestraat 74a
6211 PG Maastricht
Tel. (043) 3216387

Erik van Pluijm

Elke student of scholier krijgt een geweldige korting

Door inlevering van je collegekaart of OV-kaart, kun je voor de volgende prijzen SQUASHEN:

- vóór 18.00 uur: f 5,- p.p. per 30 min.
- ná 18.00 uur: f7,50 p.p. per 30 min.

Deze prijzen zijn incl. rackethuur

SQUASH

de sport voor jón

Bel voor het boeken van een squashbaan: 3216387

HOLLAND CASINO VALKENBURG

wie wil naast de studie als weekend-croupier in HOLLAND CASINO VALKENBURG komen werken?

De Holland Casino's zijn de enige officiële casino's die ons land rijk is. Hetgeen betekent dat er gasten uit zijn in een onbesproken en uiterst sfeervolle omgeving. Maar ook dat er gewerkt wordt volgens strikte regels en procedures.

Voor Holland Casino Valkenburg zoeken wij wegens uitbreiding van het spelaanbod in de weekends:

parttime croupiers voor de weekends (m/v)

die er als spelleider voor zorgen dat de gasten een overgetelijke avond uit hebben. Als parttime croupier werkt u gemiddeld 8 dagen per rooster van vier weken en 5 uur per dienst. De werktijden zijn op vrijdag zaterdag en zondag van 20.00 uur - 01.00 uur of van 21.00 - 02.00 uur en op zondag van 15.00 uur tot 20.00 uur. De diensten worden ruim vantevoren ingepland door de bedrijfsleiding. Voor deze functie bieden wij een dienstverband voor de duur van een jaar aan. Dit dienstverband kan steeds met een jaar worden verlengd zolang de weekend-croupier studerende is.

Voor de juiste kandidaat bieden wij:

- een volledig door Holland Casino's georganiseerde opleiding
- een uitdagende en dynamische job in een sfeervolle omgeving
- goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden
- een goede gelegenheid om werkervaring in een bijzonder organisatie op te doen.

Wij vragen:

- een dienstverlenende instelling (liefst enige werkervaring die hierop wijst).
- goede sociale vaardigheden / enige kennis van de moderne talen
- een representatief uiterlijk
- een flinke dosis enthousiasme en verantwoordelijkheidsgevoel
- eigen vervoer.

Is uw lichaamslengte tussen 1.63 m. en 1.87 m. en past u in ons profiel, dan kunt u tot 20 oktober a.s. telefonisch contact opnemen met het secretariaat van de afdeling Personeel & Organisatie van Holland Casino Valkenburg.

Tel. 043-6015550, toestel 209.

Reflectanten krijgen een sollicitatieformulier toegestuurd en worden uitgenodigd voor een informatieve bijeenkomst.

Valkenburg, 29 september 1997. PO/971185/ig

Antieke Prenten en Gravures

Kunsthistorisch Kabinet
Drs. De Bruijn c.s.

Rechtstraat 66
6221 EK Maastricht
Tel: 043 325 06 23

Kom over de brug...

en geniet van aangenaam tafelen in een historische omgeving

- * ontvangsten, borrels, recepties
- * promotiediners & promotiefeesten
- * zakenlunches
- * groepsdiners
- * à la carte restaurant
- * buffetavonden

043-3670845

Reserveren gewenst
Ruime parkeergelegenheid aanwezig

Burghtstraat 25a • 6227 RR Maastricht

Brasserie DE BURGH

Kennistechnologie

Voor kopij: M. van Wanrooij/M. Geelen, Fac. Bur, Tongersestraat 6, tel.: 3883389, voor woensdag 12.00 uur

Balie faculteitsbureau:

Openingstijden:
maandag van 12.00-13.00 uur
dinsdag van 12.00-13.00 uur
vrijdag van 12.00-13.00 uur
Spreekuur P. Brouwers: wekelijks op dinsdag van 14.00-15.30 uur en volgens afspraak

Rechtsgeleerdheid

Voor kopij: A. Kessen, Bur. Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 3883003, voor vrijdag 13.30 uur.

Openingstijden onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Openingstijden Bureau Internationalisering

Voor Nederlandse studenten, Erasmus-, Tempus- en Magister Iuris Communis studenten, spreekuur op ma-di-do- en vr-ochtend van 10.15-11.15 uur, k. 0041, Nieuwenhof.

Verkrijgbaar aan de onderwijsbalie

Het onderwerp voor het 'eerste opstel' van Nederlands en Fiscaal recht en de opsteltitels voor Nederlands recht dagopleiding zijn verkrijgbaar aan de onderwijsbalie.

Indeling bloktolsten blok 1 dagopl. Ned. recht, fiscaal recht en els

Woensdag 29.10.97:

- 09.00-12.00 Sporthal De Heeg: EL5 3.1 Private international law; FR 2.1 Privatrecht I en bestuursrecht; FR 4.1 Europees institutioneel recht

Donderdag 30.10.97:

- 09.00-12.00 Sporthal Randwyck: NR 1.1 Inleiding in de rechtsgeleerdheid; NR 4.1 Verkeersrecht - 13.00-16.00 Sporthal Randwyck: NR 3.1/ELS 2.1 Staats- en bestuursrecht; NR 4.1 Bouwrecht; FR 4.1 Openbare financiën II

Vrijdag 31 oktober 1997

- 09.00-12.00 Sporthal De Geusselt: NR 4.1 Bestuursprocesrecht; Bewijs en strafrechtspleging; Capita selecta volkenrecht/Historical and current issues in international law; Deconfiture; Internationaal privaatrecht; Media Law; Milieurecht; Zelfbeschikken en beschikken in de gezondheidszorg
- 13.00-16.00 Sporthal De Geusselt: NR 2.1 Metajuridica; EL5 3.1 Comparative constitutional law
- 13.00-16.00 Sporthal De Heeg: FR 3.1 Bedrijfseconomie II; FR 4.1 Pensioen

OPMERKINGEN:

De overige keuzeblokken van Nederlands Recht worden middels een paper of mondeling getoetst;

De mogelijkheid bestaat dat het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie alsnog besluit dat een of meerdere bloktolsten van de keuzeblokken (jaar 4 NR) mondeling zullen worden afgenomen.

ADRESSEN VAN TOETSLOCATIES:

Sporthal Geusselt, Olympiaweg 81, Maastricht
Sporthal Randwyck, Sorbonnelaan 180, Maastricht
Sporthal De Heeg, Roserije 500, Maastricht

English Messages

FACULTY OF ECONOMICS AND BUSINESS ADMINISTRATION

Absence student counsellor

From Monday 20 October to Friday 24 October the student counsellor will be absent. In this week there will be no consultation hours. The next consultation hour will be on Monday 27 October 14:00 - 15:00 (walk-in hour); consultation hour by phone 13:30 - 14:00.

Conditional admission to year 2 after block 1

On Monday 27 October 9:30 - 11:00 the student counsellor will have an extra consultation hour for students who, on the basis of their examination results of blockperiod 1, want to apply for conditional admission to the graduate programme. This extra consultation hour is for conditional admission to year 2 only!

Doctoral students FE&BA

UniConsult intends to send information to all doctoral students about information about their activities. If you don't want the Education Office to communicate your name and address to UniConsult, please inform us of this in writing before October 16th 1997. You can put your letter in the (yellow) mailbox next to the Education Desk room 0008.

Education Prize 1997

In order to increase the quality of the education, the faculty offers every year 3 educational rewards: one prize for a structurally well-functioning project (Dfl. 15.000,-), one prize for a structurally well-performing staff member/tutor (Dfl. 10.000,-) and one incentive prize (Dfl. 5.000,-). If you want to nominate a project, a group of staff members or a single lecturer, please let us know by sending a letter (including a motivation for the nomination) to the Education Office before November 28th 1997 (through the yellow postbox near the Education Desk).

Exam Labour Market Structure and Economic Performance (IES, code 1315)

Due to restructuring of the IES second year program this block has ceased to exist. Third and fourth year students who failed to pass this block in previous years are offered an oral exam. As alternative options, however, you can choose to take the exam of either the new macro course 'Macroeconomics and Economic Policy' (code 1203) in period two or you can take the exam of the new micro course 'Markets Regulation and Welfare' (code 1209) in period three. Both new blocks use new textbooks. For any option you choose, contact E.R. de Regt as soon as possible (room 2086, tel. 3883809).

Macroeconomics and Economic Policy (code 1203)

The compulsory literature of this new block is: Burda M. and C. Wyplosz (1997), Macroeconomics, A European Text, Oxford University Press. prof.dr. J. Muysken, blockcoördinator

Open office hours schedule planners

From October 13 till October 17 room 3.073 will be closed for alterations. The open office hours of the schedule planners will then be held at the Education Desk at the usual time (10.30 - 11.00 hrs).

EFM Imperator offers for first year students IB, IES or IM:

- extra lessons mathematics and statistics
- summaries mathematics and statistics
- testbooks with 2 exams and answers for all knowledge and QM tests!
EFM Imperator also has testbooks for second year students IB, IES or IM. For more information please come to the Imperator office in the Abtstraat.

International Relations Office

For Studying Abroad 1997/1998 the following places are available for the second semester: Milan, Trento, Poitiers, Brandeis, Bamberg, Trier, Hannover, Regensburg, Namur. More information at the International Relations Office room 3030. Open office hours mon, tue, thurs, fri 10.30-11.00, wednesday 14.00-16.00.

Reductiebureau

From week 2 onwards the Reductiebureau will be opened on Tuesday, Wednesday and Thursday from 10.30 till 12.30. Additional opening hours will be announced at the Reductiebureau (room 0.007).

Due to a misunderstanding the following book has been falsely distributed: Organization Theory and Design (Daft). This book can be returned during opening-hours. Our apologies for the inconvenience

HEALTH SCIENCES

Organised by Worldnet University Language Centre, under the auspices of the Office of International Relations, Faculty of Health Sciences. Second, Third and Fourth year students in Health Sciences who wish to improve their English

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst PZ (Bouillonstraat 3, Postbus 616, 6200 MD Maastricht). Interne vacatures gelden uitsluitend voor interne kandidaten (= medewerkers UM en wachtdelers).

FdGW, vakgroep BEOZ secretaresse m/v 1.0 fte

Taken: Het beheren van de agenda's van een aantal medewerkers; het uitwerken en verzorgen van in- en uitgaande correspondentie; het aannemen en afhandelen van de telefoon; het type-werk en de lay-out verzorgen van artikelen, dia's, folders e.d.; het inwinnen en verstrekken van informatie aan derden; het plannen van studiedagen, congressen; het notuleren van vergaderingen; overige algemene secretariale werkzaamheden.

Functie-eisen: HAVO en afgeronde secretariale opleiding; secretariale ervaring; affiniteit met computers (Windows) met name MS-Office; goede schriftelijke en communicatieve vaardigheden; zelfstandig en flexibel kunnen werken, stressbestendigheid; goede contactuele en collegiale eigenschappen; uitstekende beheersing van de Nederlandse en Engelse taal; enige ervaring met public relations is een pre;

Arbeidsvoorwaarden: Salaris min. fl 2651,- max. fl 3971,- bruto per maand, afhankelijk van ervaring.

Inlichtingen: mw. I. van Noppen (tel. 043-3881560) of dhr. J. van Emmerik (tel. 043-3881725).

Vacaturenummer: 187

FdEWB, LIBER/ROA

Beheerder LIBER m/v 0.6 fte

voor een periode van twee jaar met mogelijkheid tot verlenging voor onbepaalde tijd. Het beheer van het contractonderzoek van de hele FdEWB is gebundeld in LIBER.

Taken: zorgdragen voor een doeltreffende administratie van de afzonderlijke projecten en van de organisatie als geheel; adviseren van het LIBER-bestuur over begrotingen, projectorganisatie, onderzoekbeleid en de relatie met de UM en de FdEWB; besluiten bestuur vastleggen en bewaken van de uitvoering; bewaken procedures rond projectbeheer.

Vereisten: academische opleiding bedrijfseconomie; aantoonbare interesse voor onderzoek en financieel beleid; uitstekende kennis van interne berichtgeving; uitstekende kennis van informatica, kunnen ontwikkelen van financiële instrumenten en keyratio's; ervaring met rapporteren en adviseren over onderzoek- en financieelbeleid strekt tot aanbeveling; beschikken over een goede pen; kennis van de Engelse taal; een scherpe analytische geest; overtuigende, uitstekende communicatieve vaardigheden.

Salaris: minimaal f. 3.882,— en maximaal f. 6.155,— bruto per maand (full-time). Afhankelijk van de ontwikkeling in functie is doorgroei mogelijk.

Inlichtingen: Prof. dr. J.A.M. Heijke, directeur ROA, tel. 043-3883647.

Vacaturenummer: 188

Dienst Studentenzaken

5 leden voor de Werkgroep INKOM m/v 0,1 fte

per 1 december 1997.

De Werkgroep INKOM is verantwoordelijk voor de algemene introductiedagen voor de eerstejaars studenten van de Universiteit Maastricht en de Hogeschool Maastricht voorafgaand aan het academisch jaar. De werkgroep houdt zich onder andere bezig met het werven van sponsorgelden, het maken van drukwerk, logistieke planning, sport en cultuur. Verder verzorgt de Werkgroep INKOM het overleg met universiteit en hogeschool, gemeente, studentensport- en gezelligheidsverenigingen.

should join the course. The course comprises 10 sessions of 2 hours each. Commencement dates: October 27 13.30-15.30 or 16.00-18.00. October 28 19.00-21.00, October 29, 16.00-18.00 or 19.00-21.00. You can register by signing your name on the sheet provided outside room 1.301. Should you have any questions, see Annie Simon during consultation hours: Tuesday and Thursday from 12.00 - 14.00.

AEGEE-MAASTRICHT

AEGEE- Maastricht is part of an European Studentassociation, AEGEE and is spread over more than 200 cities in Europe. With all kind of activities, European students can easily get to know eachother. Coming up soon in Maastricht:

14-10: German Dinner in d'n Avanceur 19.30hrs.
29-10: Party Aegee-Maastricht with DJ Ronald Molendijk in d'n Avanceur 22.00hrs.

In Europe:

10-10: Aegee-Giesen Europe and Euro

20-10: Aegee-Ankara Agora (ALV) of Aegee-Europe

Info: Aegee-Maastricht, Oude Tweebergerpoort 2, room 3.002, phonenr: 043-3883465. Every tuesday drink in d'n Avanceur, Helmstraat 10.

AIESEC

AIESEC is the largest international student organization in the world. It is in 87 countries, on 740 Universities and has 60.000 members. This gives AIESEC the contacts to send students to 87 countries in the world. When you are interested in a traineeship in a foreign country, contact us.

IM students pay attention!!!! In the first week of your skilltraining German 2A, you can go with AIESEC on a languagetrup to Berlin. All the studypoints will be granted for this trip. Do not miss this opportunity, to learn the language in the country itself. You can still register for business courses and traineeships of the following companies:

Unilever, Akzo Nobel, Shell and Philips. When you are interested in AIESEC and her culture, become AIESEC-friends. This is a newsletter you will receive four times a year. It will keep you informed of everything AIESEC's organizing and has organized. For more information come to our office on the Abtstraat 4, room 2002/2004 or call us. Our telephonenumber is 043-3883863.

Vereisten: in het bezit zijn van propedeuse en een goede studievoortgang; een enorm enthousiasme en de bereidheid veel tijd in de organisatie van de INKOM te steken; goed en met plezier kunnen werken in teamverband; beschikken over organisatorisch inzicht en ervaring.

Salaris: minimaal f 2.841,— en maximaal f 3.971,— bruto per maand bij een full-time dienstverband (schaal 6 CAO NU).

Bij de sollicitatiebrief dient een bewijs van behaalde studievoortgang alsmede een CV te worden meegestuurd.

Inlichtingen: Voor algemene inlichtingen Werkgroep INKOM, tel.: 043-3883393 (dagelijks tussen 10.00 - 11.00 uur). Voor specifieke vragen m.b.t. de aanstelling en/of compensatie: mw. L. van Coppenolle, hoofd dienst Studentenzaken, tel.: 043-3883349.

Vacaturenummer: 189.

De sollicitatiegesprekken vinden plaats op 3 en 4 november aanstaande.

Coördinator Eureview m/v 0.4 fte

bij Studium Generale voor een periode van 4 jaar.

Het is mogelijk om dit dienstverband aan te gaan op basis van interim functievervulling.

Eureview is een Engelstalige gids (vademeccum) voor studenten met informatie op het gebied van onderwijs en het sociale en culturele leven in de Euregio. Het verschijnt een of twee keer per jaar. Er wordt een website aan gekoppeld.

Taken: actuele informatie en data verzamelen over de Euregio; acquisitie voeren; contacten onderhouden met de ontwerper, de drukker en instanties op het gebied van onderwijs en cultuur; teksten bewerken en korte teksten schrijven; de eindredactie voeren; informatie invoeren op de website; een planning maken met betrekking tot de verschijning en de verspreiding van Eureview; een begroting opstellen en het budget bewaken.

Eisen: goed kunnen organiseren; zelfstandig kunnen functioneren; Engels, Duits, Nederlands en Frans in woord en geschrift beheersen; beschikken over goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden; beschikken over goede sociale vaardigheden; ervaring hebben met tekstverwerkingsprogramma's en internet; ervaring hebben op het gebied van publiciteit en acquisitie; interesse hebben voor het studentenleven in de Euregio.

Salaris: minimaal fl. 3.229,— en maximaal fl. 4.380,— bruto per maand bij een full-time dienstverband (schaal 7 CAO NU).

Inlichtingen: drs. J. Reiners (hoofd bureau Studium Generale), tel.: 043-3883540.

Vacaturenummer: 190

Aangeboden LIFT-vacatures:

100337 hoofd afdeling infrastructuur en automatiseringsservices, Gemeente Maastricht, max. f8.921

100338 medewerker onderafdeling rechtspositie en P-administratie, Rijksverkeersinspectie te Den Haag, max. f4.446

Meer informatie over LIFT-vacatures vindt u in MUIS en bij het Bureau Mobiliteit (Bou.3 tst. 3179 of P.deb tst. 2207).

LUC-Diepenbeek

- navorsers technologie-audits
- doctoraatsbeurs theoretische informatica

Meer informatie is beschikbaar bij het Bureau Mobiliteit (Bou. 3 tst. 3179 of P.deb tst. 2207).

De wonderlijke wereld van de golf

Crossmoor, de sjieke 'golf- & countryclub' waar Joyce Gruijthuijsen kind aan huis is, ligt buiten Weert, een uur rijden van de Tongersestraat. "Je vind het toch niet erg om door België te rijden?" Welnee. Net vakantie.

Gruijthuijsen, directie-assistente bij het Research Centrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, woont in Weert, niet op de laatste plaats vanwege de Club. Ze is niet de enige, zegt ze. "Dit is onze activiteit." En daar heb je dus veel voor over. Niet dat ze iedere dag de clubs uit de caddy-car haalt. "Ik probeer een dag per weekend op de driving range te oefenen." Dat is een soort oefenbaan, legt ze uit, en voegt er met een verontschuldigend lachje aan toe dat de terminologie essentieel is voor de sport. "Als het allemaal Nederlands was, zou het niet zo leuk zijn." Het zit haar hoog, de vermeende kak. "Als er een balletje in de sloot ligt, zijn erbij die sokken en schoenen uitdoen om het er uit te halen." Dit als bewijs dat het nogal meevalt.

Naast de oefenrondjes doet ze ook vaak aan wedstrijden mee, "als ik gekwalificeerd ben". Met een potje golf ben je wel zo'n drie a vier uur bezig. Je moet tenslotte achttien holes afwerken. Ze begint me de regels uit te leggen: van wie er de scores bijhoudt tot het aantal slagen per hole. Het is een gecompliceerde sport. Maar de essentie is natuurlijk het wegslaan van een balletje. Daar moet men echter niet te min over denken.

"Het is best moeilijk om een klein balletje met een bepaalde swing te slaan." Het schijnt een bijna bovenmenselijke concentratie te vergen. "Sommigen zijn al bij een kuchje helemaal van slag. Maar anderen hebben zelfs geen last van een vliegtuig dat overkomt." Desalniettemin wil de golfetiquette dat er niet gesproken wordt als iemand klaar gaat staan om een bal te slaan. Gruijthuijsen legt verder uit hoe dat gaat: "Met je lichaam maak je een bepaalde swing; het heeft heel veel te maken met timing en coördinatie. Niet met kracht. Het is geen krachtsport, hoewel sommige mensen, met name mannen, vaak wel hard slaan." Golfer ben je niet zomaar. Je moet een bepaalde handicap halen, een bepaald niveau zeg maar. Verder moet je de regels leren. Om te mogen golfen moet je zelfs een theorie-examen doen. De uitsluitingsmechanismen zijn werkelijk perfect, en dan hebben we het nog niet eens over het geld gehad. Lidmaatschap van de Crossmoor Club kost om en nabij de zestienhonderd gulden per jaar.

Joyce Gruijthuijsen heeft 31 handicaps. Dat klinkt erger dan het is. Het betekent dat ze 31 slagen extra mag, per baan. Hoe minder handicaps, hoe hoger het niveau. Het maximale aantal is 36. We zijn er. Groene glooiende velden, waarop mensen in dure vrijetijdskleding

De oorspronkelijke caddy (foto: Philip Driessen)

karretjes heen en weer slepen. Kleuren: overwegend beige, bruin, marine. In de opbergruimte heeft ieder zijn eigen spullen in een apart kooitje, met een fors hangslot erop. "Ja, ik moet er toch hard voor werken, hoe decadent het ook is", verontschuldigt Gruijthuijsen zich alweer. Haar caddy-car loopt op accu en heet Jansen. Er steken elf clubs uit, en een soort sjieke sok. Die zit om een lange-aftandsclub heen. Ze heeft haar setje laten maken. "Dan wordt er rekening gehouden met hoe ik speel en met mijn lengte." Kostte zo'n dertienhonderd gulden. "Zonder putter." Een putter is om het balletje uiteindelijk in het gaatje te werken.

Aan de car hangen twee handdoekjes, om het vuil van de clubs te vegen, en een zonneklep. Ze laat me een portemonnee vol spulletjes zien: een soort flessenopener, een paar plastic spijkers om het balletje op te leggen, tees genaamd. Een rood muntje, "een marker".

We beginnen op de oefenbaan. Gruijthuijsen swingt de ene na de andere bal weg. Serieus gezicht, even wiebelen op rare schoenen, uithalen, teng! Houdt keurig de club nog een paar seconden in de lucht. Het lijkt wel ballet. "Als je hem goed speelt, blijft hij dood liggen. Dat is moeilijk." Ik zie het. Hij stuitert. Eentje gaat naar wens. "Dat is leuk. Van één balletje kun je genieten." Ze werpt een blik op de buurman. Fluistert: "Hij gebruikt heel veel kracht." Fout dus.

Frits meldt zich, een golfmaatje. Ze gaan een paar holes afwerken. Beiden slaan een balletje. "Joyce slaat meestal vrij ver, voor een dame", commentarieert Frits. Hij laat mij z'n putter zien. "Mijn derde." Al twee versleten? "Nee, geen vertrouwen meer in." Klik, daar gaat het balletje. Het gras binnen de green, de cirkel rond het gaatje, lijkt op erg dure vloerbedekking. We marcheren door naar een volgende hole.

"Nu gaan we kennismaken met hole 19", besluit Frits. Golfersgrapje; hole 19 is de club. "Wie is die mevrouw met die jodhpur?" fluistert Joyce. Ons kent ons op de club. Maar zolang de vreemdeling in een beige paardrijbroek verschijnt, en niet in een paarse pitbullsmoking, is alles in orde. In de gang liggen intekenlijsten voor wedstrijden.

Het terras biedt een prachtig zicht op de hellingen, waterpartijen en bosrandjes. Hier en daar zit een plukje soortgenoten. Veel petjes en klepjes tegen de zon. We moeten "iets golf-achtigs" drinken. Gruijthuijsen neemt een Rooie Annie: cassis met bitter lemon. Ik mag een Gele Peter: sinaasappelsap met alweer bitter lemon. Brave cocktails. Valt tegen.

Op weg naar het station wijst mijn gastvrouw het Bisschoppelijk College aan. Daar is zij op school geweest. Aan de overkant liggen de legerbarakken. "En daar hebben wij Desi Bouterse opgevoed."

Agnes Sommer

'Tesis': spannende thriller over 'snuff-movies'

★★★★

Als de Spaanse filmindustrie wil overleven, moet ze haar publiek geven wat het hebben wil, meent één van Angela's docenten communicatiewetenschappen. Hoe ver hij hierin wil gaan, ontdekt Angela (Ana Torrent) als ze met haar buitenissige medestudent Chema (Fele Martínez) een snuff-movie circuit op het spoor komt. In de kelders van de Madrileense universiteit ontdekken ze een collectie 'snuff'-videobanden, waarop te zien is hoe jonge meisjes mishandeld, verkracht en vermoord worden. Angela, die bezig is met haar afstudeerscriptie (tesis in het Spaans) over geweld in films, dreigt zelf in de hoofdrol van de volgende film te belanden. Het verhaal lijkt onwaarschijnlijk, maar in een begeleidende verklaring noemt re-

gisseur Alejandro Amenabar de opvatting dat snuff niet zou bestaan een legende. Volgens hem bestaan er in Noord-Europa wel degelijk organisaties, die de gruwelijkste misdaden plegen om die op video vast te leggen en te exploiteren. Hij maakte van zijn debuutfilm Tesis een aanklacht tegen de media-industrie, die (realistisch) geweld tot gemeengoed heeft gemaakt.

Hoe ziek en sensatiebelust het publiek zelf is, laat Amenabar zien door net op cruciale momenten de camera weg te draaien, zodat de kijker geconfronteerd wordt met zijn eigen morbide nieuwsgierigheid. Juist deze suggestieve aanpak maakt Tesis tot een beklemmende thriller. Wordt de eerste helft in beslag genomen door de morele verontwaardiging van de regisseur, in de tweede helft wacht het publiek een spannend en on-

derhoudend plot. NRC-handelsblad vindt Tesis "een tamelijk groezelige film (...), omdat er zonder veel overtuigingskracht een quasi-realistische bodem mee wordt gelegd onder populistische angstgevoelens, die gaarne bespeeld worden door professoren met angst voor totale vrijheid van meningsuiting." Deze mening lijkt echter eerder op de begeleidende verklaring van de regisseur te slaan dan op de film zelf. De Limburger meent dat Tesis het zoveelste bewijs is "dat de Spaanse film in de lift zit", en daarmee lijkt Angela's professor ongehoord te krijgen. Zonder de vermeende sensatielust van het publiek te bevredigen, heeft Amenabar een spannende en fascinerende thriller gemaakt.

Judith Maas

Agenda

donderdag 9 oktober

De mens als gastheer of gelegenhedengever?, lezing, Prof. Dr. H. Verburgh, Collegezaal Nieuwenhof, 20.00
Aaibaarheidsfactor nr. 7, cabaret, Els de Schepper, Vrijthoftheater, 20.15
La Bonne Nuit, optredens en muziek, La Bonbonnière, 23.00

vrijdag 10 oktober

Ut Spook van Leechtenberreg, operette, Mestreechter Operette Vereniging, Vrijthoftheater, 20.15
Air, mime, Space, Lösstheater, 20.30
Café Chantant, Kumulustheater, 20.30

zaterdag 11 oktober

Nandi Taala Vaadhy Academy en Kalpana Raghuraman, workshop Indiaas percussie en dans, Lösstheater, 14.00
Ut Spook van Leechtenberreg, operette, Mestreechter Operette Vereniging, Vrijthoftheater, 20.15
Fusion USA, concert, Nederlands Kamerkoor, O.L. Vrouwebasiliek, 20.30
Nandi Taala Vaadhy Academy en Kalpana Raghuraman, concert, Indiaas percussie en dans, Lösstheater, 20.30

zondag 12 oktober

Zondagochtendconcert, viool en jazz-trio, LSO Ensemble en Trio Boris Goldenblank, Vrijthoftheater, 11.30
Ut Spook van Leechtenberreg, operette, Mestreechter Operette Vereniging, Vrijthoftheater, 15.30
Amati Ensemble, concert Rossini, Mendelssohn en Schubert, Conservatorium, 20.15

maandag 13 oktober

Avond van ontmoeting met Wereldreligies, Hindoeïsme, Goeroe Druta Karma Tafelstraat 13, 20.00
Nico, dans, Scapino Rotterdam, Vrijthoftheater, 20.15
Tityrus, Ontdek Nieuw Theater: De Tijd, Toneelacademie, 20.30

dinsdag 14 oktober

De nacht van de Pauw, toneel, Het Nationale Toneel, Vrijthoftheater, 20.15

woensdag 15 oktober

Lunchpauzeconcert, Holbein Trio, Vrijthoftheater, 12.30
Misfortunes of memory, lezing, Prof. Dr. E. Loftus, Aula UM, 20.00
Cabarestafette, Thomas van Luyn, Hetty Feteris e.a., Vrijthoftheater, 20.15

Exposities

Karim Zoroufi Azar - schilderijen; Mondiaal Centrum, Cortenstr 4, t/m 14 nov, ma t/m vr 9.30-17.00
Andrea Wagner - edelsmeden; Mieke Vranken - juwelen; Marljen de Beer, Danny Spronken en Chantal Veugen - sieraad- en productvormgeving; Christ Hofmans - 3D-design; Gal. Amarna, Rechtstr 84-82 en Stokstr 9, t/m 18 okt, do t/m za 12.00-18.00
Ad Maas - schilderijen en beelden; Harry Dam - metaalplasticen / Gal. Artisant, Grote Gracht 43, t/m 11 okt, di t/m za 13.30-17.30
Menno Bauer en Monica van Rijn - schilderijen; Toon Truyens - schilderijen; Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 29 dec, ma t/m vrij 08.30-16.00;

Films - Speelweek: 9 t/m 15 oktober

CINÉ-K, Bernardusstraat 13
Cold Comfort Farm, dag, 21.00

FILMTHEATER LUMIÈRE, Bogaardenstraat 40b

Lone Star, dag, (beh. wo) 20.00

Love and other Catastrophes, dag, (beh. wo) 20.30

Tesis, dag, (beh. wo) 21.00

Love Serenade, dag, 22.00

Turks Fruit, vr en za 22.15

Koko Filmfestival:

The Cement Garden, wo 20.00

Husters en Hofdames, wo 20.30

Nightwatch, wo 22.30

Clerks, wo 22.45

CINEMA PALACE, Wycker Brugstraat 1

The Lost World, dag, 18.00 en (beh. ma) 21.00; za, zo en wo ook 14.30

My best Friend's Wedding, dag, 18.15 en 21.15; za, zo en wo ook 14.30

Air Force One, dag, 18.00 en 21.00; za, zo en wo ook 14.30

Sneak Preview, ma 21.00

PATHE MAASTRICHT, Wilhelminasingel 39

The Lost World, dag, (beh. za) 13.00, 15.30, 18.30 en 21.15; za 13.45, 16.30, 19.30 en 22.15

Face Off, dag, (beh. za) 18.50 en 21.35; do, vr, ma en di ook 13.20 en 16.00; za 19.50 en 22.35

Conspiracy Theory, dag, (beh. za) 21.40; do, vr, ma en di ook 16.10; za 22.40

My best Friend's Wedding, dag, (beh. za) 13.10 (wo niet om 13.10), 15.55, 18.40 en 21.25; za 13.55, 16.55, 19.40 en 22.25

Nothing to lose, dag, (beh. za) 18.55; do, vr, ma en di ook 13.25; za 19.55

Air Force One, dag, (beh. za) 13.05, 15.50, 18.35 en 21.20; za 13.50, 16.50, 19.35 en 22.20

Copland, dag, (beh. za) 18.45, 21.30; do, vr, ma en di ook 13.15 en 16.00; za 19.45 en 22.30

Free Willy 3, zo en wo 13.45 en 16.00; za 14.00 en 17.00

George uit de jungle, zo en wo 13.45 en 16.05; za 14.05 en 17.05

Napoleon, zo en wo 13.45 en 16.10; za 14.10 en 17.10

De kleine pinguin, wo 13.45

Een na
verveel
evenee
zwaait
harder
schom
wedstr
iets van
een fl
guillot
galg. E
hoofd
Gelach
macab

"De spi
penspe
stelling
Charlot
naamd
voert, v
gramm
sfeervo
Amby.
De nan
zen na
geen p
en This
enigsz
zien w
mers di
kaar ve
stroom
berg, e
De pop
decor.
saneen
rijen".
"Panta
een Rai
voorste
vergt i
Even w

Ko
mo

Studen
al een
om stu
een lec

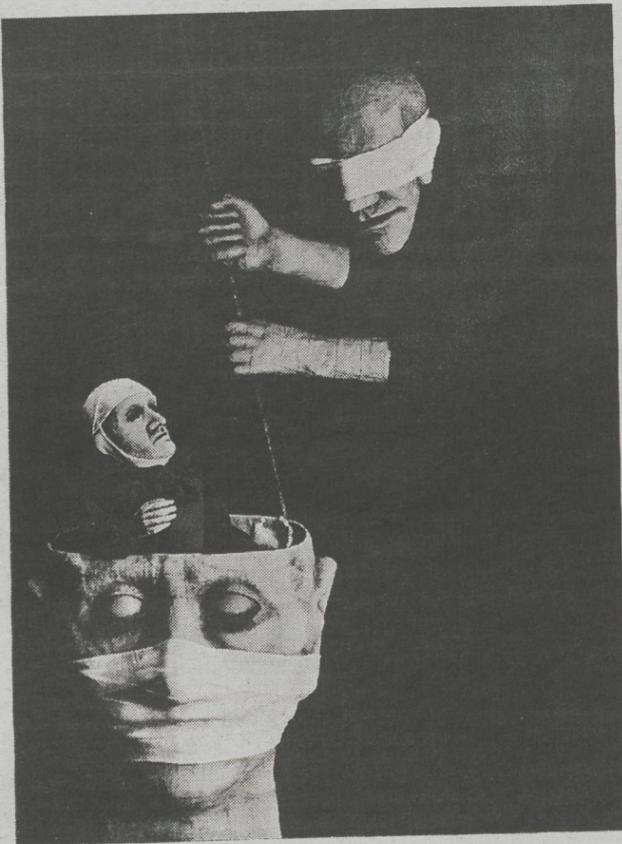
Dit jaar
ber vie
verzam
opvalle
weggel
was he
hankeli
proble
grote
ongepc
karakte
contras
films ui
De avc
produc
dam m
de als
ductie.
ronde
gen af
densta
de crev
De hoc
tig en
Centra
zoeken
ters, di
Of will
dame-t
de weg
goedkc
tieuze
zand d
lekker
De Vol
De twe
Cemen
Birkin,
McEwa

Poppen op dreef in Amby

Een naakte, vlezige vrouw sjokt verveeld over een loopton. Een eveneens blote man op een schommel zwaait het beeld in. De vrouw gaat harder lopen. De man gaat sneller schommelen. Het lijkt wel een wedstrijd, maar het heeft ook wel iets van sex. De climax is fataal. In een flits verandert de loopton in een guillotine en de schommel in een galg. Even kijkt de vrouw zonder hoofd naar de bungelende man. Gelach uit de zaal. "Dat was zo macaber", zegt iemand.

"De speeltuin" is een nummer van poppenspeler Henk Boerwinkel, uit zijn voorstelling "Metamorfosen". Samen met Charlotte Puyk-Joolen, die een zogenaamd 'mysterie spel', 'Panta Rhei' opvoert, verzorgt hij een avondvullend programma in 't Magisch Theatertje. Een sfeervol zoldertheater aan de rand van Amby.

De namen van de voorstellingen verwijzen naar de klassieken, maar je moet geen poppenkastbewerking van Pyramus en Thisbe verwachten. De stukken zijn enigszins experimenteel. In 'Panta Rhei' zien we droomachtige, poëtische nummers die op een vloeiende manier met elkaar verbonden worden (panta rhei, alles stroomt). Een oude vrouw wordt een berg, een mens vergroeit met een boom. De poppenspeelster is zelf deel van het decor. Haar voorstelling noemt ze een aanreiking van "levende schilderijen". "Panta Rhei" heeft niet het tempo van een Rambo film. Puyk-Joolen speelt haar voorstelling langzaam en plechtig uit. Dit vergt veel concentratie van de kijker. Even wennen, maar zodra je je aanpast

aan haar ritme ga je vanzelf rustiger ademen. Je hartslag daalt en even ben je zelf aan het dromen. Iets toegankelijker is de voorstelling van Henk Boerwinkel. 'Metamorfosen' is een selectie uit zijn beste nummers. Het resultaat van veertig jaar spelervaring mag er wezen. Niet voor niets koos Muppetvader Jim Henson het werk van Henk

't Magisch theater-tje: Jan Klaassen voorbij (foto Hendrik Planting)

Boerwinkel voor zijn documentaire 'World of Puppetry'.

Boerwinkel voert zijn stuk voor stuk geniale nummers op in een traditionele poppenkast. Iedere scène introduceert hij nieuwe poppen. Alle poppen zijn knap gemaakt. Ze hebben karakteristieke kopjes, soms met ondeugend glanzende kraal oogjes, en ieder een eigen motoriek. Er wordt niet gesproken. De scènes zitten vol onverwachte wendingen en special effects, die uitmunten door grote technische vaardigheid en een uitstekend gevoel voor timing. In alle nummers is wel een metamorfose te herkennen, maar de rode draad van de voorstelling wordt niet opgedrongen. Daarvoor staan de scènes teveel op zichzelf. De nummers variëren van slapstick tot zwarte humor, en voor de diepgravers is er zelfs nog wat existentiële thematiek te vinden.

Henk Boerwinkel laat met zijn voorstelling zien dat poppenkast meer te bieden heeft dan het vertrouwde "Pas op Jan Klaassen, achter je". Hij heeft een "magisch realistisch" genre gecreëerd waarbij beeld en beweging de basis van het theater vormen.

Beide spelers benadrukten dat ieder vrij is de beelden voor zichzelf te interpreteren. "Wij zijn geen elitair theater", zegt zakelijk leider Roel Puyk. Je hoeft inderdaad niet bekend te zijn met Heraclitus om van 'Panta Rhei' te genieten. Bovendien opent de tekstloosheid van de voorstelling de deuren voor een internationaal publiek. Dan maar je moeder meenemen om die f17,50 te overbruggen. De voorstelling is het waard.

Maartje Krabbe

"Panta Rhei" en "Metamorfosen", vrijdag 7 november in 't Magisch Theatertje, Molenweg 4, Maastricht/Amby. Reserveren en informatie: 043-3630826.

'De Heideroosjes' houden een gevoel van onmacht

De Limburgse punkband De Heideroosjes bracht vrijdag 3 oktober hun vierde cd uit; *Kung Fu*. Een vechtlustige uitstraling kenmerkte de zeven jaar oude band altijd al. Explosieve riedeltjes en een groot aantal melige teksten zijn sinds een jaar of vier goed voor volle zalen met energieke fans in skate-uitrusting; wijde broeken en capuchontuien. Bij het beluisteren van het nieuwe produkt lijkt er muzikaal weinig veranderd te zijn. Toch is deze cd anders, volgens zanger en tekstschrijver Marco Roelofs.

"Ik ben volwassener geworden", legt de kleine, helblonde Horstenaar uit. "Toen we begonnen, was ik een jaar of zestien en dacht ik nog dat ik de wereld kon verbeteren met m'n band. Je komt er wel achter dat iets veranderen met muziek slechts op hele kleine schaal lukt." Getuigt het eerste nummer op de cd, *Ideals Lost*, van deze desillusie? "Nee," legt Marco uit. "Ik heb nog steeds idealen. Ik schrijf altijd uit een gevoel van onmacht. De teksten hebben niet per se betrekking op mezelf. Met het nummer *Act Right Now* wil ik bijvoorbeeld zeggen dat er meer gedaan moet worden aan het verbeteren van de wereld, dan enkel wat geld te storten op een of andere girorekening. Daarmee sussen mensen slechts hun geweten."

Ook in andere nummers wijst Roelofs op misstanden in de samenleving. Het nummer *Fistfuckparty at 701* gaat over de toegenomen melding van seksueel misbruik van kinderen. Met *Wurst & Käse*, de eerste single, veroordeelt de zanger de anti-Duitse houding, die veel Nederlanders volgens hem nog aan de oorlog overgehouden hebben. Er is voor een Duitstalige single gekozen omdat veel mensen dachten dat de Heideroosjes enkel in het Nederlandse taal de band het beste. De Engelse nummers op *Kung Fu* klinken nu eindelijk net zo hitgevoelig als de Nederlandse nummers op vorige cd's deden. De grootste successen behaalde de band tot nu toe met nummers als *Sjonnie & Anita* en *Klapvee*. De lolligheid die deze hits typeerde, is op *Kung Fu* verdreven door serieuze teksten. Het instrumentele gedeelte is daarentegen nog steeds te omschrijven als energieke pretpunk. Er wordt lustig op de gitaren geramd en Roelofs scandeert de teksten staccato op het heftige ritme. De kwaliteit van de muziek is deze vierde cd steviger dan voorheen. De opnames klinken beter. De bandleden hebben duidelijk geleerd meer uit hun instrumenten te halen. Het branie-achtige jongensgroepje is uitgegroeid tot een professioneel stel muzikanten.

De Heideroosjes blijven geschikt om bij te springen en te stage-diven. "Op het podium voel ik me nog steeds vijftien", verkondigt Roelofs. "Daar keer ik mezelf helemaal binnenste buiten." Er staan echter ook rustigere liedjes op de cd. "Punk blijft het uitgangspunt", licht Roelofs toe. "Maar we kunnen best uitkomen bij reggae, wat op *Kung Fu* ook gebeurt. We willen absoluut niet in het hokje 'punk' gedrukt worden."

Lotte Asveld

Kung Fu, bij alle platenzaken: f 29,90

Koko presenteert een filmfestival met cult-karakter

Studentenvereniging Koko organiseert al een aantal jaren een filmfestival, om studenten voor een zacht prijsje een leuke bioscoopavond te bieden.

Dit jaar draaien er op woensdag 15 oktober vier films in filmtheater Lumiere. De verzameling is officieel themaloos, maar opvallend is wel dat alle hoofdrollen zijn weggelegd voor jonge mensen. Daarbij was het merendeel van de makers onafhankelijke producent, die stuk voor stuk problemen met het budget hadden. De grote lijn van het festival is er een van ongepolijste uitvoeringen met een cult-karakter, die in hun eenvoud een schril contrast vormen met de dure effectenfilms uit Hollywood.

De avond begint met de Nederlandse productie *Huften en Hofdames*. Amsterdam met haar pittoreske bewoners dienende als decor voor deze low-budgetproductie. Regisseur en editor Eddy Herstall rondde de opnames in slechts zestien dagen af. De steun van de Jordaanse middenstand en een voordelige afspraak met de crew waren onontbeerlijk.

De hoofdpersonen zijn allen in de twintig en druk in de weer met liefde en seks. Centraal staat de vraag wat vrouwen zoeken in een man. Vallen ze voor Hufters, dat wil zeggen een stoere macho? Of willen ze liever het zachttaardige Hofdame-type, die een goed gesprek niet uit de weg gaat? "Voor een luchtige, snel en goedkoop gemaakte, en weinig pretentieuze film is *Huften en Hofdames* opvallend doorwrocht, goed geschreven en lekker door-gefantaseerd", zo oordeelde De Volkskrant.

De tweede film op het programma is *The Cement Garden* van regisseur Andrew Birkin, naar een bejubeld boek van Ian McEwan. Het budget voor deze film was

eveneens problematisch. Pas na lang zoeken vond Birkin iemand die het aandurfde het controversiële verhaal financieel te steunen.

The Cement Garden vertelt van een gezin met vier kinderen, waarvan de ouders vlak na elkaar overlijden. Door het lijk van de moeder in de kelder te verbergen en zo haar dood te verzwijgen, hopen de kinderen bij elkaar te blijven. De oudste twee, Jack en Julie, nemen de rol van vader en moeder over. Dat broer en zus ook seksueel partners worden, vormde het struikelpunt voor de grote geldschieters. Trouw zegt lovend: "Scènes die makkelijk hadden kunnen ontaarden in effectbejag, worden dankzij Birkins ingetogen, onuitsproken aanpak zeer indrukwekkend." Ook in andere kranten is er veel lof voor de manier waarop het stugge verhaal van McEwan op stijlvolle wijze is verfilmd.

Hierna draait de Deense thriller *Nightwatch* van regisseur Børnedal. In eigen land was deze film een groot succes. Het Hollywood-gehalte ligt volgens de recensenten vrij hoog bij deze film, die met een wat grotere financiële armsglag werd gemaakt. Dat zou verklaren waarom de film in de smaak viel bij een breed publiek.

De ellende voor hoofdpersoon Martin begint wanneer hij een baantje aanneemt als nachtwaker in een mortuarium. De spookachtige potentie van een gebouw vol doden wordt gerealiseerd wanneer lijken ineens gaan lopen en een necrofiel er zijn lusten blijkt bot te viëren. Deze griezel lijkt ook betrokken te zijn bij een aantal gruwelijke moorden op hoertjes. De inspecteur die het zaakje moet onderzoeken, een rare vogel, verdenkt Martin van de smerigheden. Volgens De Volkskrant is *Nightwatch* "gewoon een aanstekelijke, intelligente

thriller van een veelbelovende regisseur." Maar daar is alleen de Limburger het mee eens. *Trouw* oordeelt vrij negatief en de film wordt door *NRC Handelsblad* tot op de bodem afgebroken. "Een kledderige warboel", zo vindt deze krant.

De laatste film, *Clerks*, wordt een no-budget film genoemd, vanwege de belachelijke lage kosten, namelijk 27.000 dollar. De enige plaats van handeling is een armetierige kruidenierszaak annex kiosk. Regisseur Kevin Smith werkte zelf bij de *Quick Stop*, waar hij na sluitingstijd de opnamen maakte.

De twintiger Dante belandt op zijn vrije dag alsnog achter de toonbank. Hij hoeft de winkel niet uit om allerlei vreemde ontmoetingen te hebben. De uiteenlopende klantenkring biedt genoeg kans voor een uitwisseling van doordeweekse filosofieën over leven en liefde, doorspekt met een uitgebreid repertoire aan schuttingwoorden. Over *Clerks* zei het *NRC Handelsblad*: "...bovendien zijn de dialogen, die Smith ongetwijfeld voor een belangrijk deel ontleent aan zijn eigen ervaringen, zo flitsend, hilarisch, versassend en onderhoudend, dat ze alle aandacht opeisen." Ook de overigen recensies roemen de snelle dialogen, die het grove, ongekunstelde totaal van de film de moeite waard maken.

Lotte Asveld

Huften & Hofdames: 20.00 u, *Cement Garden* 20.30 u., *Nightwatch*: 22.30 u., *Clerks*: 22.45 u.
koko-lid: 1 film f6,-, 2 films f10,-
studenten en lumiere-leden: 1 film f8,-, 2 films f15,-
niet-studenten: 1 film f11,-, 2 films f20,-

De trein

Daar de reclamemakers van de Nederlandse Spoorwegen zelf nooit de trein nemen blijkt uit de reclamecampagne die al veel te lang over de landelijke televisiezers denderd. Dat de vrolijke treincoupe uit de spotjes niets met de werkelijkheid te maken heeft zal iedereen die bijvoorbeeld op vrijdagmiddag zelf wel eens in een trein zit, beamen. Daarom hier een alternatief.

Shot 1: Trein staat stil op het station. Door de intercom dreigt een raillender met dagverse broodjes, diverse versnaperingen, licht alcoholische drankjes en een onbegrijpelijke 'aanbieding'. Dan waarschuwt hij iedereen die zonder zijn toestemming het gangpad durft te gebruiken om vervolgens 'namens de Wagonlits en het treinpersoneel U een goede reis te wensen'.

Shot 2: Een jongen met zwarte laarsjes komt binnen, gaat naast een meisje zitten en begint tegen haar op te kruipen. Het meisje probeert te weergeeft de armlenuing neer te laten. Op haar schoot ligt een verscheurde en vijf weken oude Rails. Ze leest aandachtig het nieuwste avontuur van de zelfklickende globetrotter. Op de achtergrond klinkt een rauw ritme.

Shot 3: Een kale jongen met glimpakje aan en een massieve koptelefoon op, kijkt verdoofd voor zich uit. Het krakende ritme komt bij hem vandaan.

Shot 4: (De trein rijdt nu.) Iedereen probeert te slapen, behalve de jongen met de zwarte laarsjes, die probeert iets anders. Het meisje heeft zich inmiddels, leunend op één bil plat tegen het raam gedrukt. Zo nonchalant mogelijk blijft ze in de Rails bladeren. Na de wintermodereportage, blote vrouwen met naaldhakken en bontjassen, komt ze bij de spannende advertentie van de marine.

Shot 5: Iedereen schrikt wakker als de raillender tingelend de coupe binnenrijdt. Voeten, tassen en spelende kleuters worden vermalen onder de wielen van zijn karretje. Ook als bij de volgende halte mensen in en uit proberen te stappen gaat hij, of zij (dat is bij raillenders eigenlijk nooit helemaal duidelijk) door met het schenken van dure bosbessenthee. Er ontstaat een zweterige opstopping. De ruwe ritmes kraken nog steeds onvermoeibaar op de achtergrond.

Shot 6: De jongen met de laarsjes heeft zich inmiddels zo breed gemaakt dat het meisje naast hem noodgedwongen op zijn schoot terecht is gekomen.

Shot 7: Twee studentes beginnen een onbegrijpelijk verhaal over een zekere Peter, die bij Hans en Jaap in huis woont. Iedereen wordt gedwongen mee te luisteren.

Shot 8: De trein staat stil in een weiland. Een krakende stem vertelt iets over wisselstoringen. (Dit shot kan heel lang duren.)

Shot 9: Trein rijdt weer. Het geluid van een huilende baby vermengt zich met de raspende technoritmes.

Shot 10: Twee mannen met een rode overgooier en een vreemd apparaatje komen binnen, vragen om vervoersbewijzen, mompelen iets over een enquête en piepen met hun apparaatjes.

Shot 11: Een oudere man verdwijnt in het WC-tje.

Laatste Shot: Trein rijdt in de verte weg terwijl de camera inzoomt op een dampende drol die net tussen de rails terecht is gekomen. Over dit beeld verschijnt de slagzin: "Er gebeurt een noot in de trein."

Simon

Junior-wetenschappers vermaken zich (foto Philip Driessen)

Dag domme papa

In het café op de hoek, met de vingers rustend aan de voet van een glas edelbier, zat een ontevreden bezoeker van de Wetenschapsdag 1997. Want wat hadden ze hem nu in hemelsnaam voorgeschoteld, daarachter in het Jezuitenklooster? Er stond een rij computers waar je op kon internetten... foei, foei, wisten die knappe koppen dan niet dat je vandaag de dag bij elke computershop van 's morgensvroeg tot 's avondslaat gratis mocht internetten? Ga maar kijken bij Vogelzang! Ga maar kijken bij de Regenboog! Nóg zo iets: fractals maken, dat kon je ook op de Wetenschapsdag. God beware me, fractals: aardigheidje uit het stenen tijdperk van de pc's. Die fröbeldingen had hij nog op zijn Commodore hobbycomputer gemaakt!

BERICHT UIT MAASTRICHT

De ontevreden bezoeker liet een zakje pinda's over de bar naar zich toe gooien en vervolgde zijn tirade aan het adres van de organisatie van de Wetenschapsdag. Wat hadden die geleerden nog méér in de aanbieding? Zeepsop maken voor de kleintjes! Alsof het de naschoolse opvang was! En knutselen! Zijn zootje had er geknutseld... Een lampje in elkaar gevogeld à raison van vijf gulden. Met datzelfde zootje had de ontevreden bezoeker al menige voorlichtingsdag van middelbare scholen bezocht. Wat ze daar, op het Maartenscollege en op 't Stedelijk, in de practicumlokalen allemaal mochten doen: spelen met miniatuurwaterzuiveringsinstallaties en zo, schitterend! Daar konden die hoge heren van het RUL nog wat van leren, van die simpele amanuensissen!

Als een echte Maastrichtenaar hanteert de ontevreden bezoeker de oudste - en meest foute - afkorting van de universiteit: het RUL. Spreek uit: trül. Zegt hij tegen zijn vrouw: "De vlag hangt uit op het Oud Gouvernement. Zou er wat te doen zijn op het trül?" Niet dat hij een antwoord verwacht. Niet dat het hem interesseert. Hij mag graag populair-wetenschappelijke tijdschriften lezen - op de HBS al had hij een abonnement op Reader's Digest genomen! - en ook kritische bladen als Bres en Paravisie, maar zijn geloof in de officiële, van overheidswege gesubsidieerde wetenschap heeft allang het nulpunt genaderd. De nekslag voor zijn fiducia was de rivierkreeftenaffaire. Een tijd geleden hadden professoren van het trül in alle kranten en op de tv-gazet luid hosanna geroepen: "De rivierkreeft is terug in de Maas!" Achter de stuw van Borgharen zou een kreeft zijn gevangen. Dat was eeuwen geleden! Conclusie: het gaat weer de goeie kant op met het milieu. Maar de ontevreden bezoeker wist wel beter. Hij kende iedereen in Maastricht. En hij kende ook de restauranthouder die veel vis en schaaldieren op zijn menukaart had staan. En hij wist ook wat de restauranthouder wist: dat kreeften niet langer dan een week in zo'n bak kunnen rondabbelen zonder dat de structuur van hun vlees verandert. Een soort desintegratie, snapt u? Na een week kun je van die beesten eigenlijk alleen nog maar soep trekken. Maar een enkele keer is zelfs dat niet meer mogelijk. Zo kan dat gaan in het culinaire gebeuren: je krijgt tien dagen achter elkaar niets dan overgevoelige klanten over de vloer en dan zit je met een stel bejaarde, oneetbare kreeften in je aquarium. Dus had de restauranthouder, in een opwelling van medelijden, vier van die oudjes van hun elastieken bevrijd en in de Jeker vrijgelaten. Het waren immers rivierkreeften - wie weet konden ze nog genieten van een gelukkige oude dag, ergens ter hoogte van Itteren

of Voelwammes, tussen de rutsen en de löwwen. Hulde! De rivierkreeft is terug in de Maas! Maar hem maken ze dus niks meer wijs.

Zo laatdunkend als de vader in het café was, zo geestdriftig heeft de jeugd zich over de Wetenschapsdag betoond. Gelukkig kregen ze ruim baan om aan hun enthousiasme uiting te geven. Op de speciaal gelanceerde Wetenschapsdag 1997 home page (zoek onder de tiptoets 'actueel' op de UM-pagina), met links naar leuke sites voor Groot en Klein, zoals de officiële Kuifje-site, kon de bezoeker een gastenboek tekenen, eventueel voorzien van foto die ter plekke van je werd gemaakt. Verreweg de meeste reacties waren van jonge bezoekers. Zij zagen hun kans schoon om met hun gezonde smoeltje op het wereldwijde web te komen en aldus te getuigen van de zegetocht van de moderne wetenschap.

Ook werd er een 'Vragenlijst voor bezoekers' uitgedeeld, die dusdanig was geformuleerd dat ook de allerjongsten naar hartelust konden responderen. Zo konden ze op de vraag: 'Heeft u zich vandaag vermaakt?' de volgende drie antwoorden geven:

- o ja, ik heb me erg vermaakt
- o ik heb me wel vermaakt, maar niet de hele tijd
- o nee, ik heb me niet of nauwelijks vermaakt

Reken maar dat de jonge surfers en knutselaars massaal het eerste blokje hebben aangekruist. Ja, we hebben ons allemaal erg vermaakt met die vrolijke wetenschap! Dat was ook overduidelijk af te lezen aan het gastenboek op de Wetenschapsdag home page. "Funny hoor" is nog de meest onderkoelde reactie. De standaardreactie is "heel leuk" en "hartstikke leuk". Maar Joep en Jules uit Eijsden weten de geest van de dag het meest treffend te formuleren: "Het is hier fantaaaastisch".

Zelfs de lezingen in de Aula over het dagthema 'Groot en klein' worden door de kids ademloos gevolgd. Al staat ze als laatste op het programma, groeideskundige Machteld Roede van gezondheidswetenschappen heeft veel succes met haar voordracht 'Hoe gezond is groter groeien'. Leuke dia's van leuke lilliputters en leuke reuzen. Ook leuk is de wetenschap dat bij de mens als eerste het hoofd fors groeit (in de baarmoeder) en als laatste de geslachtsdelen (in de pubertijd). Af en toe schiet dr. Roede met termen als 'multifactorieel' een meterje of wat over het juniorendoel heen, maar dat mag de pret niet drukken. Piemels en borsten opmeten is óók wetenschap - dus, zeker weten, wetenschap is fantaaaastisch!

'Heeft u verder nog opmerkingen, wensen of suggesties?' luidt de uitsmijter van de vragenlijst. Ja, een suggestie heeft Albertine van Iterson (11 jaar) wel paraat. Deze suggestie luidt: "Ga zo door!"

Maar wie niet meekan in dit wereldwijde pretlab van de wetenschappelijke vooruitgang, of wie niet meewil, zoals de ontevreden bezoeker die zijn wetenschap koestert in de hobbykamer en bij het haardvuur, krijgt het knap moeilijk. Aan de vooravond van het derde millenium moet je - mét Sanne, Mette en Jeroen - de groeten aan de hele wereld doen. Wie dat akelig vindt of dat vertikt, mag een reactie verwachten als die van Nick en Jeroen in het elektronische gastenboek: "Dag domme papa".

Ad van Iterson